

Súd: Okresný súd Skalica
Spisová značka: 2C/50/2008
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2607206220
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Božena Michaláčová
ECLI: ECLI:SK:OSSI:2016:2607206220.29

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Skalica samosudkyňou JUDr. Boženu Michaláčovou v právnej veci žalobkyne: T. Š., Z.. XX.X.XXXX, B. L., V. XX, právne zastúpená spoločnosťou: Advokátska kancelária Machová s.r.o., so sídlom Skalica, Čulenova 2A/2621, proti žalovanému: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, so sídlom Bratislava, Pribinova 2, IČO: 00 151 866, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného: KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s., Vienna Insurance Group, so sídlom Bratislava, Štefanovičova 4, IČO: 00 585 441, o mimoriadne zvýšenie náhrady za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia, takto

rozhodol:

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni titulom zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sumu 1.524,99 €, a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Vo zvyšku súd žalobu zamietá.

O trovách konania súd rozhodne do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

odôvodnenie:

Žalobkyňa sa žalobou podanou na súd dňa 21.5.2007 proti žalovanému L. Š. domáhala zaplata sumy 1.015.200 Sk s úrokom z omeškania vo výške 8,5 % ročne od 1.5.2007 do zaplata a náhrady trov konania, titulom zvýšenia náhrady za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia. V žalobe uviedla, že dňa 23.4.2004 v úseku Radošovce - Holíč žalovaný viedol osobné motorové vozidlo zn. Renault R-19, ev. č. Q. a na križovatke s cestou III. triedy začal odbočovať vľavo do Duboviec, hoci nemal dostatočný prehľad na protismerný jazdný pruh, pričom došlo k zrážke s protiídúcim vozidlom zn. Opel Astra Caravan, ev. č. X., ktoré viedla E. X.Á., následkom čoho vozidlo zn. Opel narazilo do skupinky chodcov idúcich po ľavej krajnici vozovky. Pri dopravnej nehode okrem iných osôb utrpela zranenie aj žalobkyňa ako chodkyňa, a to zlomeninu pravého predkolenia v dolnej časti kolennej lýtkovej kosti, zlomeninu vonkajšieho kondylu pravej holennej kosti s posunom, zlomeninu ľavého predkolenia v hornej časti holennej i lýtkovej kosti trieštivého charakteru. Žalovaný bol uznaný vinným z trestného činu ublíženia na zdraví trestným rozkazom Okresného súdu Trnava č.k. 7T 77/2005-279 zo dňa 31.5.2005, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 21.6.2005, bol odsúdený na trest odňatia slobody v trvaní 12 mesiacov s podmieneným odkladom, bol mu tiež uložený trest zákazu činnosti riadiť motorové vozidlo na dobu 18 mesiacov. Poškodení boli s nárokom na náhradu škody odkázaní na konanie vo veciach občianskoprávných. V lekárskom posudku MUDr. Branislava Deleja, Csc. zo dňa 9.2.2006 bolo vyčíslené bolestné na 630 bodov a sťaženie spoločenského uplatnenia bolo ohodnotené 540 bodmi. Hodnota bodu podľa vyhlášky č. 32/1965 Zb. platnej v čase, kedy prišlo k nehode, bola 60 Sk. Poisťovňa Kooperativa však žalobkyni vyplatila len sumu 37.800 Sk. žalobkyňa si v zmysle § 7 ods. 3 vyhl. č. 32/1965 Zb. uplatňuje aj primerané zvýšenie odškodnenia za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia, z dôvodov hodných osobitného zreteľa. Pred dopravnou nehodou viedla plnohodnotný život, starala sa o rodinu, domácnosť, mala vyživovaciu povinnosť k dcére A. Š., ktorá v tom čase

navštevovala Pedagogickú fakultu UK. Popri dôchodku pracovala ako predavačka v stánku, dohodu mala uzatvorenú vždy na príslušný mesiac. V dôsledku škody na zdraví už nemohla túto činnosť ďalej vykonávať. Žalobkyňa bola spoločensky aktívnou, vykonávala funkciu predsedníčky Únie žien v obci L. a bola tajomníčkou kostolného výboru, každoročne poriadala ples, organizovala krojové prehliadky, bola spoluzakladateľkou ženského speváckeho súboru v obci L., starala sa o údržbu a výzdobu kostola. Starostlivosť o žalobkyňu a domácnosť musela prevziať jej dcéra T. A., nakoľko ju zdravotný stav pripútal na lôžko, nebola schopná sama vykonávať ani základné hygienické potreby. Situáciu sťažovala aj skutočnosť, že sedem mesiacov pred nehodou jej náhle zomrel manžel. Mala psychické ťažkosti, strach zo zhoršujúceho sa zdravotného stavu, veľké bolesti po opakovaných operáciách, úplná izolácia od spoločnosti, finančné problémy. Po nehode sa žalobkyňa musela podrobiť dlhotrvajúcej liečbe, bola niekoľkokrát operovaná, čo jej spôsobilo ďalšie bolesti a sťaženie spoločenského uplatnenia. Zvýšenie bodového hodnotenia na dvojnásobok nie je postačujúce, preto si žalobkyňa uplatňuje 15-násobok základného počtu bodov stanoveného v lekárskom bodovom hodnotení, a to za bolestnú sumu 529.200 Sk (567.000 Sk - 37.800 Sk) a za sťaženie spoločenského uplatnenia 486.000 Sk. Listom zo dňa 30.3.2007 žalobkyňa vyzvala žalovaného na uhradenie škody, čo neurobil.

Na pojednávaní dňa 5.3.2009 žalobkyňa upravila petit návrhu tak, že žiada o zaplatenie sumy 819.000 Sk, t.j. 27.185 € a náhradu trov konania, vo zvyšku zobrala návrh späť. Súd zmenu návrhu pripustil na pojednávaní. Späťvzatie návrhu dôvodila tým, že MUDr. Delej vypracoval po podaní návrhu nový znalecký posudok na žiadosť poisťovne, ktorá namietala výšku bodového hodnotenia.

Dňa 10.12.2007 žalobkyňa prostredníctvom svojho právneho zástupcu podala návrh na pristúpenie ďalšieho účastníka do konania na strane odporcu, a to KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s., t.j. poisťovňa, v ktorej bolo poistené motorové vozidlo.

Uznesením č.k. 2C/50/2008 - 44 zo dňa 22.1.2008 súd pripustil vstup spoločnosti KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, Štefanovičova 4, 816 23 Bratislava, IČO: 00 585 441 do konania ako žalovaného v 2. rade. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 1.3.2008.

Podaním doručeným súdu dňa 30.10.2009 navrhovateľka rozšírila žalobu o ďalšieho účastníka na strane žalovaného, a to Krajské riaditeľstvo PZ v Trnave, nakoľko ide o solidárnu zodpovednosť, keď žalovaný bol v služobnom pomere a pri výkone pracovných povinností, pasívne legitimovaný bol i jeho zamestnávateľ.

Uznesením č.k. 2C/50/2008 - 148 zo dňa 9.11.2009 súd pripustil, aby do konania pristúpil ďalší účastník na strane žalovaných, a to Krajské riaditeľstvo PZ v Trnave ako žalovaný v 3. rade. Rozhodnutie sa stalo právoplatným dňa 1.12.2009.

Podaním zo dňa 4.4.2011, doručeným súdu dňa 12.4.2011, žalobkyňa zobrala žalobu späť voči žalovanému L. Š. a tiež voči KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s. ako žalovanému v 2. rade, súčasne žiadala, aby poisťovňa súd pribral do konania ako vedľajšieho účastníka na strane jediného žalovaného - Krajského riaditeľstva PZ v Trnave. Zároveň žalobkyňa špecifikovala žalovaný nárok tak, že sa domáha zaplatenia sumy 17.566 € titulom mimoriadneho zvýšenia bolestného vo výške 15-násobku základného bodového hodnotenia (630 bodov x 60 Sk x 15 - mínus vyplatených 37.800 Sk = 529.200 Sk) a zaplatenia sumy 9.619 € titulom mimoriadneho zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia vo výške 15-násobku základného bodového hodnotenia (345 bodov x 60 Sk x 15 - mínus vyplatených 20.700 Sk = 289.800 Sk). Uplatnený nárok spolu predstavuje 27.185,- €.

Uznesením Okresného súdu Skalica č.k. 2C/50/2008 - 258 zo dňa 25.8.2011 súd v prvom výroku zastavil konanie voči žalovanému L. Š. a žalovanému v 2. rade KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s. a súčasne druhým výrokom pripustil, aby do konania ako vedľajší účastník na strane odporcu Krajské riaditeľstvo PZ v Trnave vstúpila KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, IČO: 00 585 441. Rozhodnutie sa stalo právoplatným dňa 21.9.2011.

Uznesením č.k. 2C/50/2008 - 356 zo dňa 31.7.2013 súd pripustil, aby do konania na miesto žalovaného Krajského riaditeľstva PZ v Trnave vstúpilo Ministerstvo vnútra SR, Pribinova 2, 812 72 Bratislava, IČO: 00 151 866, a to z dôvodu, že dňom 31.12.2012 bola rozhodnutím zriaďovateľa (MV SR) číslo SLV-PS-1120/2012 zo dňa 12.12.2012 zrušená rozpočtová organizácia Krajské riaditeľstvo policajného zboru

v Trnave, IČO: 00 735 825. V zmysle § 21 ods. 13 zákona č. 523/2004 Z.z. všetky práva a povinnosti prešli dňom zrušenia na zriaďovateľa Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, ktoré je ako rozpočtová organizácia s IČO: 00 151 866 a sídlom Pribinova 2, 812 72 Bratislava evidovaná v Štatistickom registri organizácií ŠÚ SR. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 28.8.2013.

V podaní doručenom súdu dňa 25.8.2015 navrhovateľka rozšírila žalobný petit tak, že sa domáha zaplata sumy 27.088,73 Eur titulom zvýšenia bolestného a sumy 9.619,60 Eur titulom zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia. Žalobný návrh rozšírila v časti bolestného o sumu 9.522,73 Eur, s prihliadnutím na vykonané znalecké dokazovanie MUDr. Alana Suchánka v ZP č. 8/2012, ktorý odškodnenie za bolesť stanovil počtom bodov 948,75. Žalobkyňa sa domáha 15-násobku mimoriadneho zvýšenia bolestného, čo je v danom prípade 56.925,- Sk (948,75 b x 60 Sk) x 15 = 853.875,- Sk (28.343,46 Eur), pričom z tejto sumy odrátala uhradenú sumu 37.800,- Sk (1.254,73 Eur), a teda nárok v časti bolestného je vo výške 853.875,- Sk - 37.800,- Sk = 816.075,- Sk (27.088,73 Eur).

Uznesením č.k. 2C/50/2008 - 437 zo dňa 2.9.2015 súd pripustil zmenu návrhu, v zmysle ktorej sa navrhovateľka domáha zaplata sumy 27.088,73 € titulom zvýšenia bolestného a sumu 9.619,60 € titulom zvýšenia spoločenského uplatnenia. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 25.9.2015.

Žalovaný a vedľajší účastník na strane žalovaného so žalobou nesúhlasili, považujú nárok žalobkyne za premlčaný.

Súd vykonal dokazovanie trestným rozkazom Okresného súdu Trnava č.k. 7T 77/05-279 zo dňa 31.5.2005, posudkami o bolestnom vypracovanými lekárom MUDr. Branislavom Delejom, CSc., výsluchom a písomnými podaniami pôvodne žalovaného L. Š., potvrdeniami o vyplatení náhrad za bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia, potvrdením zamestnávateľa Igora Mikulu, výzvou k úhrade odškodnenia za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia, poisťovnou zmluvou, technickým preukazom k osobnému motorovému vozidlu zn. Renault 19, listom ministerstva vnútra SR zo dňa 26.11.2010, potvrdením Únie žien Slovenska, Základná organizácia L., správou obce L., výsluchom a písomnými podaniami žalobkyne, žalovaného a vedľajšieho účastníka na strane žalovaného, znaleckým posudkom a doplnením znaleckého posudku znalca MUDr. Alana Suchánka, výsluchom znalca MUDr. Suchánka, lekárskymi správami, dávkovým spisom č. 485 426 1890 0 a ostatným obsahom spisového materiálu a zistil tento skutkový stav veci:

Z trestného rozkazu Okresného súdu Trnava č.k. 7T 77/05-279 zo dňa 31.5.2005 mal súd preukázané, že kpt. Bc. L. Š., zamestnanec MV SR, služobne zaradený ako vedúci OSV ÚJKP OR PZ Senica, pracovisko Holíč, bol uznaný vinným zo spáchania trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 224 ods. 1, 2 Tr. zákona, keď inému z nedbanlivosti spôsobil ťažkú ujmu na zdraví preto, že porušil dôležitú povinnosť uloženú mu podľa zákona. Menovaný bol odsúdený k trestu odňatia slobody v trvaní 12 mesiacov s podmienčným odkladom výkonu trestu a určením skúšobnej doby na 2 roky. V trestnom rozkaze je opísaný priebeh nehodového deja tak, ako je uvedené v žalobe. Z trestného rozkazu okrem opisu zranení osôb zúčastnených nehody vyplýva i to, že na vozidle zn. Renault R-19 vznikla Krajskému riaditeľstvu PZ v Trnave škoda vo výške 34.345 Sk. Poškodení, okrem iných i žalobkyňa a Krajské riaditeľstvo PZ Trnava, boli odkázaní s nárokom na náhradu škody na občiansko-právne konanie.

Žalobkyňa doložila k návrhu lekárske posudky o bolestnom a sťažení spoločenského uplatnenia spracované podľa zák. č. 437/2004 Z.z. MUDr. Branislavom Delejom, CSc. dňa 9.2.2006, v ktorom bolo bolestné ohodnotené celkovým počtom 630 bodov, a to zlomenina oboch kostí predkolenia vpravo (položka 198d) za 180 bodov a zlomenina oboch kostí predkolenia vľavo (položka 198d) za 135 bodov, obidve položky zvýšené na dvojnásobok za súbeh dôvodov o 315 bodov. Znalec v posudku uviedol, že liečenie poškodenej pokračuje. Rovnako pri hodnotení sťaženia spoločenského uplatnenia sa lekár vyjadril, že poškodená je ešte v liečení. Sťaženie spoločenského uplatnenia ohodnotil celkovým počtom 540 bodov, a to obmedzenie pohyblivosti oboch kolenných kĺbov stredne ťažké za 300 bodov (150 b x 2) a obmedzenie pohyblivosti oboch členkov stredne ťažké za 240 bodov (120 bodov x 2).

Vedľajší účastník predložil do konania iné posudky o bolestnom a sťažení spoločenského uplatnenia. Z posudku o bolestnom, ktorý vypracoval MUDr. Branislav Delej, CSc. dňa 14.9.2006 podľa prílohy k vyhláske č. 32/1965 Zb., mal súd preukázané, že v súvislosti s úrazom zo dňa 23.4.2004 žalobkyne boli spôsobené zranenia: zlomenina oboch kostí predkolenia vpravo, ktoré boli ohodnotené bolestným o

počte 180 bodov podľa položky 198d a zlomenina oboch kostí predkolenia vľavo, ktoré boli ohodnotené bolestným v trojštvrťovej hodnote 135 bodov podľa položky 198 d. Bolestné spolu vo výške 315 bodov bolo zvýšené na dvojnásobok pre infekciu, bolestivejší spôsob liečby, operačný zákrok a za operáciu po skončení liečenia, teda celkom bolo bolestné ohodnotené 630 bodmi. Z predmetného znaleckého posudku vyplýva, že znalec MUDr. Delej neuviedol deň skončenia liečenia, ale v príslušnom riadku je poznámka, že liečenie pokračuje. Úraz zanechá trvalé následky - obmedzenie pohyblivosti v oboch kolenách a členkoch. Z posudku o sťažení spoločenského uplatnenia vypracovaného znalcom MUDr. Branislavom Delejom, CSc. dňa 31.5.2007 (taktiež podľa prílohy k vyhláske č. 32/1965 Zb.), mal súd preukázané, že sťaženie spoločenského uplatnenia žalobkyne bolo ohodnotené celkom 345 bodmi, a to za obmedzenie pohyblivosti oboch kolenných kĺbov stredne ťažké podľa pol. 394 b v hodnote 150 bodov + 75 bodov a obmedzenie pohyblivosti oboch členkov stredne ťažké podľa pol. 408 b v hodnote 60 bodov + 60 bodov. Podľa vyjadrenia lekára sťaženie spoločenského uplatnenia spočíva v poúrazovom obmedzení hybnosti oboch kolien a členkových kĺbov. Ďalej sa lekár v posudku vyjadruje k odstrániteľnosti následkov poškodenia zdravia po prevedení jednoduchého a bežného lekárskeho zákroku so stanoviskom poškodeného tak, že stav možno hodnotiť ako trvalý.

Pôvodný žalovaný L. Š. nesúhlasil s návrhom, mal za to, že za škodu nezodpovedá, ale v zmysle § 427 Občianskeho zákonníka zodpovedá prevádzkovateľ motorového vozidla, ktorým bolo Krajské riaditeľstvo PZ v Trnave. Vozidlo bolo riadne poistené, navrhovateľka by sa mala obrátiť na poisťovňu.

Listom zo dňa 2.11.2006 poisťovňa Kooperativa oznámila žalobkyňi, že dňa 3.11. jej bolo poukázané plnenie za poistnú udalosť zo dňa 23.4.2004 vo výške 37.800 Sk.

Z potvrdenia D. F., IČO: 37171828 mal súd preukázané, že žalobkyňa bola u neho zamestnaná od 1.8.2003 do 24.4.2004 na dohodu ako predavačka v novinovom stánku. Poberala mesačnú mzdu 1.500 Sk.

Podľa potvrdenia Univerzity Komenského v Bratislave, Pedagogická fakulta, dcéra žalobkyne A. Š. ukončila štúdium dňa 26.5.2005. Doba štúdia bola od 1.9.2000 do 26.5.2005.

Z úmrtného listu mal súd preukázané, že manžel odporkyne P. Š. zomrel dňa 7.9.2006.

Z potvrdenia obce L. mal súd preukázané, že žalobkyňa vykonávala funkciu predsedníčky spoločenskej organizácie Únie žien v obci L. od r. 1996 a tiež bola tajomníčkou kostolného výboru v obci L. až do dopravnej nehody dňa 24.4.2004. Trvalé zdravotné postihnutie po dopravnej nehode jej už nedovoľuje vykonávať uvedené funkcie.

Výzvou zo dňa 30.3.2007 adresovanou Bc. L. Š., nar. X.XX.XXXX žalobkyňa žiadala o úhradu primeraného zvýšenia odškodnenia za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 15-násobku základného počtu bodov podľa lekárskeho posudku MUDr. Branislava Deleja, a to za bolestné 529.200 Sk a titulom sťaženia spoločenského uplatnenia 486.000 Sk.

L. Š. listom zo dňa 4.4.2007 v nadväznosti na výzvu žalobkyne oznámil, že motorové vozidlo bolo zákonne poistené v Poisťovni Kooperativa. Výzvu na uhradenie škody odovzdal poisťovni v pobočke Skalica na priame vybavenie.

Vedľajší účastník v písomnom podaní zo dňa 22.2.2008 (v tom čase ešte v pozícii žalovaného v 2. rade) uviedol, že motorové vozidlo, ktorým bola spôsobená poistná udalosť, bolo v čase dopravnej nehody poistné v ich spoločnosti poistnou zmluvou 1380000004. Za bolestné bolo navrhovateľke vyplatených 37.800 Sk podľa bodového hodnotenia 630 bodov a z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia jej bolo vyplatených 20.700 Sk za 345 bodov, spolu jej teda bola vyplatená suma 58.500 Sk. V posudku o sťažení spoločenského uplatnenia vypracovanom MUDr. Delejom zo dňa 31.5.2007 je sťaženie spoločenského uplatnenia ohodnotené počtom bodov 345 a nie 540 ako uvádza navrhovateľka. Pokiaľ ide o primerané zvýšenie odškodnenia, vedľajší účastník poukázal na rozsudok Krajského súdu v Trnave č. 23Co/3/2006 a podotkol, že nevidí u žalobkyne dôvod na mimoriadne zvýšenie odškodnenia, nepreukázala dôvody hodné osobitného zreteľa, nevykonávala mimoriadnu spoločenskú aktivitu, nevenovala sa žiadnej športovej a kultúrnej činnosti na vysokej úrovni. Pokiaľ ide o bolestné, zvyšovanie nad rámec ohodnotenia

stanoveného znalcom prichádza do úvahy iba v ojedinelých prípadoch, ak ide napríklad o zvlášť mučivé stavy. Ohodnotenie bolesti navrhovateľky na dvojnásobok základného počtu bodov je dostačujúce.

Z výstupov z interného systému vedľajšieho účastníka mal súd preukázané, že v prospech žalobkyne bola dňa 25.10.2007 poukázaná platba vo výške 20.700 Sk poštovou poukážkou, druh plnenia: sťaženie spoločenského uplatnenia a dňa 2.11.2006 bola žalobkyňi poukázaná platba vo výške 37.800 Sk, druh plnenia: bolestné.

Navrhovateľka na pojednávaní dňa 5.3.2009 vypovedala, že v čase dopravnej nehody išla po krajnici cesty, pretože tam nebol chodník. Zacítila náraz a ocitla sa pod osobným autom, mala urazené obe nohy. Sanitka ju vzala do nemocnice, bolo to v piatok, prvé operácie boli v pondelok. Na jednej nohe mala rozbité koleno, na druhej zlomenú píšťalu, tam jej voperovali železo, mala problémy, operovali ju 4-krát, železo a jej zlomilo. Do kolena jej museli voperovať drôty, po roku ich vybrali. Nohy ju od úrazu stále boľia, najviac pri zmene počasia, nezaobíde sa bez liekov, užíva ibuprofen 600 a tralal, predpisujú ich lekári. V roku 2006 utrpela mozgovú príhodu, trpí na vysoký tlak, neustále navštevuje ortopédiu v NsP Skalica, chodí na kontroly. Asi rok užíva antibiotiká, má problémy s nohou, kde mala zlomenú píšťalu. Nohu jej operovali naposledy 26.4.2008. V čase nehody pracovala v novinovom stánku na 8 hodín ako predavačka, dosahovala zárobok 5.000 Sk mesačne, vo výkaze bolo uvedené 1.500 Sk. V tom čase bola na invalidnom dôchodku, do ktorého nastúpila 10 rokov pred dopravnou nehodou, trpela na upchávanie ciev v nohe, kde mala operované koleno. Bola vdova, mala ešte jedno dieťa, potrebovala peniaze na štúdium dcéry. Po 7 týždňoch od dopravnej nehody prišla z nemocnice, obe nohy mala v ortézach, bola na invalidnom vozíku 3 mesiace. Osobnú hygienu jej pomáhala zabezpečovať dcéra, asi 4 mesiace sa učila chodiť na chodítku, po tomto používala asi trištvrté roka nemecké palice a potom francúzske palice. Teraz používa jednu palicu, boľí ju z nej ruka, palica ju tlačí. Pred nehodou bola aktívna, pracovala v Únii žien v L. asi 5 rokov pred nehodou, založila spevokol, chodili na vystúpenia (napr. jarmok 2002, pri príležitosti dňa žien, matiek). Tiež sa starala sa o prípravu a upratovanie kostola, zorganizovala krojovú prehliadku v roku 2001, mala na starosti rekonštrukciu kostola, najmä vysviacka, s manželom sa starali o celý priebeh rekonštrukcie. Naďalej je členkou únie žien, nie je predsedníčka, zúčastňuje sa schôdzok, sama nemá nič na starosti. Nie je členkou spevokolu, pretože už o to nemá záujem, nedokázala by pri speve stáť. Býva v rodinnom dome, v čase nehody chovala dve ošípané, hydinu, sliepky, o všetko sa starala sama, pracovala na poli (mali pol ha), starala sa o vinohrad, sama ho okopávala, olamovala, ošetrovala, syn ho striekal. Po úraze už nechová hydinu, pole neobrába. Vinohrad obrába syn, stará sa tiež o údržbu domu žalobkyne, v ktorom žalobkyňa býva so synom a jeho ženou. Osobnú hygienu si dokáže urobiť sama, ale už nedokáže robiť práce v domácnosti, upratovanie necháva na deti. Dokáže uvariť, ale pri sporáku ustojí asi 15 minút, všetko musí robiť posediačky.

Podaním doručeným súdu dňa 30.10.2009 navrhovateľka rozšírila žalobu o ďalšieho účastníka na strane žalovaného, a to Krajské riaditeľstvo PZ v Trnave a súčasne uviedla, že v súvislosti s úrazom sa podrobila celkom 7 operáciám, z toho prvé 4 boli zohľadnené v posudku MUDr. Deleja, následne sa žalobkyňa podrobila operácii vo februári 2006, máji 2008 a apríli 2009. Posledné tri zákroky neboli zahrnuté do žaloby, všetky súviseli s pôvodným úrazom. Bolestné za tieto úkony si žalobkyňa zároveň uplatňuje, avšak nevie ich špecifikovať, pretože NsP Skalica jej odmietla vystaviť bodové hodnotenie. Žalobkyňa žiadala, aby súd zabezpečil bodové hodnotenie.

Žalovaný sa k veci vyjadril písomne podaním zo dňa 5.12.2009. Namietal nedostatok svojej pasívnej vecnej legitímácie z dôvodu, že služobné motorové vozidlo bolo v čase nehody poistené v KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s.. Toto vozidlo je majetkom štátu v správe KR PZ v Trnave, podľa technického preukazu bolo jeho prevádzkovateľom MV SR, ktoré aj vozidlo zmluvne poistilo. Vzhľadom na právnu úpravu zákonného poistenia a platnosť poistnej zmluvy je poisťovňa povinná likvidovať všetky nároky na náhradu škody tretích osôb v súvislosti s dopravnou nehodou dňa 23.4.2004. Náhrady škôd spôsobených policajtmí pri výkone služby v dôsledku ich protiprávneho konania upravuje zákon č. 514/2003 Z.z., Krajské riaditeľstvo PZ nie je oprávnené konať v mene štátu.

Žalobkyňa k vyjadreniu KR PZ Trnava uviedla, že ho označila ako žalovaného z dôvodu, že v trestnom konaní vystupovalo po celú dobu vo vzťahu k vozidlu ako poškodený. Žiadala súd, aby zabezpečil technický preukaz a zmluvu o poistení predmetného vozidla.

Podľa poisťnej zmluvy o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uzavretej medzi poisťovateľom KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s. a poisťníkom Ministerstvo vnútra SR, predmetom zmluvy je zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel, služobných vozidiel v správe Ministerstva vnútra SR, pri ktorých má poisťník povinnosť uzavrieť poisťnú zmluvu podľa § 3 zákona č. 381/2001 Z.z. Poisťná zmluva bola uzavretá na dobu určitú od 1.1.2003 do 31.12.2004 s opciou na dva roky, poisťným obdobím je jeden kalendárny rok od 1.1. do 31.12.

Podľa fotokópie technického preukazu k osobnému motorovému vozidlu zn. Renault 19, VIN: V., držiteľom vozidla bolo Ministerstvo vnútra SR odo dňa 8.12.1995 a odo dňa 31.3.2005 Obec Rovensko, IČO: 00309931.

Z listu ministerstva vnútra SR zo dňa 26.11.2010 adresovaného právnej zástupkyňi žalobkyne mal súd preukázané, že prevádzkovateľom vozidla továrenskej značky Renault R-19, ev. číslo Q. XXXAM dňa 23.4.2004 bolo Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Trnave, ktoré malo uvedené vozidlo v majetku a nakladalo s ním v zmysle zákona č. 278/1993 Z.z. o správe majetku štátu v znení neskorších predpisov.

Na pojednávaní dňa 22.3.2011 žalobkyňa vypovedala, že pravú nohu jej následkom dopravnej nehody operovali celkovo 6-krát, posledná operácia bola 26.4.2009 v NSP Skalica, kedy jej z nohy vybrali železo a od uvedenej doby má neustále problémy, na nohe sa jej vytvorila rana, ktorá stále mokvá. Každý deň k nej chodila sestrička a nohu ošetrovala, v súčasnosti si nohu ošetruje sama. Na druhej nohe ju nestále bolí koleno, chodí o paličke, ktorú nosí v ľavej ruke, zaťažuje tým nohu. Asi 3 roka v kuse užívala antibiotiká, v nohe má baktériu, ktorú lekári nemôžu zlikvidovať. Vytiekala jej hnisavá voda vo veľkom množstve, noha stále mokvá. Každý deň proti bolesti užívam ibalgin 400, niekedy aj 2-krát. Neangažuje sa v žiadnych spoločenských aktivitách z dôvodu zlého zdravotného stavu, nemôže sa venovať rodine, vnúčatám, vykonávať práce v záhrade.

Pôvodne žalovaný Mgr. L. Š., vodič motorového vozidla, vypovedal pred súdom dňa 22.3.2011, že v čase dopravnej nehody bol zamestnancom Okresného riaditeľstva PZ Senica, vykonával funkciu vedúceho na oddelení skráteného vyšetrovania Holíč, jeho služobný úrad bolo KR PZ Trnava. V čase dopravnej nehody si plnil svoje pracovné úlohy, išiel služobným vozidlom zo Senice do Holíča. Služobné vozidlo použil oprávnené na plnenie pracovných úloh.

Vedľajší účastník na pojednávaní dňa 22.3.2011 uviedol, že zdravotný stav žalobkyne, čo sa týka jeho ustálenia, nebol preukázaný. Žalobkyňa podstúpila po podaní návrhu ďalšie operácie, preto žalovať náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia je predčasné.

Zástupca Krajského riaditeľstva PZ v Trnave na pojednávaní dňa 22.3.2011 vypovedal, že L. Š. mal oprávnenú služobnú jazdu v čase dopravnej nehody. Prevádzkovateľom motorového vozidla v tom čase bolo Krajské riaditeľstvo PZ.

Na pojednávaní dňa 15.12.2011 vedľajší účastník namietol premlčanie nároku žalobkyne, nakoľko žalovaný bol do konania pribratý 30.10.2009, pričom znalecké posudky, o ktoré žalobkyňa opiera svoj nárok, boli vypracované 14.9.2006 a 31.5.2007. Pokiaľ vznikli nové poškodenia zdravia, je potrebné skúmať ich ako samostatné nároky. Ak došlo k zmene v oblasti sťaženia spoločenského uplatnenia a bol zhoršený už stabilizovaný stav, toto zhoršenie je nutné skúmať ako samostatný nárok. Každá vytrpená bolesť musí byť posúdená samostatne. Vyčíslenie bolestného, ktoré vychádza zo zvýšeného počtu bodov, je nesprávne, má sa odvíjať od základného počtu bodov. Podľa vedľajšieho účastníka bolestivejší spôsob liečby, operačné zákroky i infekcia boli zohľadnené už v znaleckom posudku MUDr. Deleja.

Zástupca žalovaného na pojednávaní dňa 15.12.2011 taktiež vzniesol námietku premlčania nároku žalobkyne, pretože lekársky posudok o bolestnom bol vypracovaný dňa 14.9.2006 a posudok o sťažení spoločenského uplatnenia dňa 31.5.2007. Nárok je premlčaný, nakoľko žalovaný bol pribratý do konania až dňa 9.11.2009 a uznesenie nadobudlo právoplatnosť 1.12.2009, po uplynutí subjektívnej dvojročnej premlčacej doby. Nie je zrejmé, kedy prišlo k ustáleniu zdravotného stavu. Návrh bol podaný predčasne, keď zdravotný stav žalobkyne ešte nebol ustálený.

Uznesením č.k. 2C/50/2008 - 273 zo dňa 30.3.2012 súd pribral do konania znalca MUDr. Alana Suchánka z odboru zdravotníctvo, odvetvie chirurgia a traumatológia za účelom vypracovania znaleckého posudku o zdravotnom stave žalobkyne.

Zo znaleckého posudku znalca MUDr. Alana Suchánka č. 8/2012 mal súd preukázané nasledovné: Žalobkyňa utrpela dňa 23.4.2004 tieto poranenia: trieštivú zlomeninu ľavého predkolenia hornej časti, zlomeninu diafýzy pravej píšťaly v dolnej časti, zlomeninu pilonu pravej píšťaly na ihlicovej strane s poklesom, pomliaždeninu sánky ťažkého stupňa. Žalobkyňa bola v súvislosti s úrazom zo dňa 23.4.2004 9x hospitalizovaná (prvýkrát od 23.4.2004 - 28.5.2004 a poslednýkrát od 9.4.2009 do 11.4.2009) a 7x operovaná (26.4.2004 - operácia oboch predkolení, 11.11.2004 - odstránenie OS materiálu a zaistené klincovanie, 6.7.2005 - odstránenie OS materiálu + drenáž, 26.10.2005 - aplikácia vonkajšieho fixátora, rozrušenie pseudoartrózy, spongioplastika, 15.2.2006 - odstránenie vonkajšieho fixátora, 28.4.2008 - korekčná osteotómia, odstránenie pseudoartrózy, 9.4.2009 - odstránenie OS materiálu). Zlomenina kostí ľavého predkolenia bola ustálená približne po 12 mesiacoch po úraze, t.j. v máji 2005, toto zranenie sa hojilo bez komplikácií. Toto zranenie zanechalo trvalý následok, obmedzenie pohybu v kolennom aj členkovom kĺbe stredne ťažkého stupňa. Pomliaždenina sánky ťažkého stupňa bolo ľahké poranenie, doba bola v trvaní 2 týždňov, nezanechalo obmedzenie ani trvalý následok. Zlomenina pravého predkolenia sa hojila s komplikáciami - vytvorením pakľbu (pseudoartrózy) a neskôr aj infekciou v kosti (osteomyelitída). Pre toto zranenie a následné komplikácie bola poškodená hospitalizovaná 9x, operovaná 7x. Zlomenina kosti sa hojila pakľbom a hnisaním kostí, operácie, ktoré sa pokúšali tento stav zvrátiť boli trvale neúspešné (pakľb) a znova a znovu vznikol pakľb a hnisanie v kosti a rane. Od septembra 2011 sa zdá, že stav je ustálený a infekcia v kosti (osteomyelitída) sa zahojila. Toto sa nedá jednoznačne konštatovať, nakoľko osteomyelitída niekedy vzplanie nanovo aj po mesiacoch a rokoch. Pseudoartróza píšťaly na pravom predkolení je stav trvalý, všetky operácie a pokusy o jej zlikvidovanie boli neúspešné. Doba relatívnej ustálenosti zranenia na pravom predkolení je od septembra 2011. Tento stav sa môže znova zhoršiť, prognóza nie je istá.

Posudok o sťažení spoločenského uplatnenia vypracovaný MUDr. Delejom dňa 31.5.2007 je vypracovaný v súlade s ustanoveniami vyhl. č. 32/1965 Zb. Posudok o bolestnom vypracovaný MUDr. Delejom dňa 14.9.2006 nie je podľa názoru znalca správny. Podľa vyhl. č.32/1965 Zb. sa zvyšuje hodnotenie odškodnenia za bolesť len u tej položky, ktorej liečenie bolo spojené s komplikáciami uvedenými v písm. a) - c) ods. 6. Z toho dôvodu sa mala zvyšovať na dvojnásobok len položka č. 198 d - zlomenina pravého predkolenia.

Liečenie a hojenie zlomeniny komplikované infekciou, bolestivejším spôsobom liečenia a operačným zákrokom, ako aj za operáciu po skončení liečenia bolo adekvátne len pri zlomenine pravého predkolenia. Správne sa na dvojnásobok mala zvýšiť len položka 198 d pre zlomeninu pravého predkolenia. Položka č. 198 d pre zlomeninu ľavého predkolenia (liečba a hojenie) bez komplikácie - sa hodnotí 3/4 zo 180 bodov = 135 bodov. Správne hodnotenie odškodnenia za bolesť MUDr. Delejom malo byť 360 + 135 = 495 bodov. MUDr. Delej prehliadol úraz - pomliaždeninu sánky ťažkého stupňa, ktorý v hodnotení nezaznamenal. Hodnotenie odškodnenia za bolesť ako vypracoval MUDr. Delej by bolo adekvátne v dobe po 2.operácii. Ďalšie operácie už mali byť MUDr. Delejom dňa 14.9.2006 hodnotené ako samostatné odškodnenia za bolesť podľa ods. 9 Zásad pre hodnotenie odškodnenia za bolesť (operácia pre pakľb, odstránenie osteosyntetického materiálu). Operácie zo dňa 6.7.2005 (odstránenie OS materiálu), 26.10.2005 (odstránenie pakľbu so spongioplastikou, odber kosti z panvy a aplikácia vonkajšieho fixátora), 15.2.2006 (odstránenie vonkajšieho xátora) mali byť započítané ako samostatné položky.

S bodovým hodnotením sťaženia spoločenského uplatnenia vypracovaným MUDr. Delejom znalec súhlasil, položky sú správne, je vypracované v súlade s vyhl. č. 32/1965 Zb.

Znalec MUDr. Alan Suchánek ohodnotil bolestné 948,75 bodmi, a to:

Zlomenina oboch kostí pravého predkolenia liečená operáciou (pol. 198 d) - 360 bodov (2 x 180 b), zlomenina ľavej tibie liečená operáciou (pol. 198 d) - 135 bodov (3/4 z 180 b), Pomliaždenina sánky ťažkého stupňa (pol. 6) - 3,75 b (3/4 z 5 bodov), odstránenie osteosyntetického materiálu z pravého predkolenia a drenáž 6.7.2005 (pol. 162) - 11,25 bodu (3/4 z 15b), resekcia pakľbu pravej píšťaly, spongioplastika a aplikácia vonkajšieho xátora 26.10.2005 (pol. 198 d) - 202,50 bodu (3/4 z 180 b = 135 bodov zvýšené o 1 = 202,50 b), odber kosti z pravej strany panvy 26.10.2005 (pol. 162) - 11,25 bodu (3/4 z 15 b), odstránenie vonkajšieho xátora 15.2.2006 (pol. 162) - 11,25 bodu (3/4 z 15 b), odstránenie pakľbku pravej píšťaly a OS dlahy 24.8.2008 (pol. 198 d) - 202,50 bodu (3/4 z 180 b = 135 bodov zvýšené o 1 = 202,50 b), odstránenie OS materiálu-dlahy 9.4.2009 (pol. 162) - 11,25 bodu (3/4

z 15 b). Pri hodnote bodu 60 Sk je odškodnenie za bolesť po zvýšení 1.889,56 €. Bodové hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia bolo znalcom MUDr. Suchánkom ohodnotených 345 bodmi, a to: Obmedzenie pohyblivosti ľavého kolena stredne ťažké (pol. 394 b) - 150 bodov, obmedzenie pohyblivosti pravého kolena stredne ťažké (pol. 394 b) - 75 bodov (1/2 z 150 b), obmedzenie pohyblivosti členka vľavo stredne ťažké (pol. 408 b) - 60 bodov (1/2 z 120 b), obmedzenie pohyblivosti členka vpravo stredne ťažké (pol. 408 b) - 60 bodov (1/2 z 120 b), t.j. spolu 345 bodov.

Znalec zároveň konštatoval, že u žalobkyne nedošlo k takému zhoršeniu zdravotného stavu, v súvislosti s liečbou a komplikáciami po predmetnom úraze, ktoré by odôvodňovali priznanie nových položiek sťaženia spoločenského uplatnenia.

U žalobkyne po vypracovaní posudku o bolestnom MUDr. Delejom dňa 14.9.2006 vznikli nové komplikácie, ktoré mali za následok ďalšie hospitalizácie a operácie, ktoré sú v príčinnej súvislosti s dopravnou nehodou zo dňa 23.4.2004 a ktoré v bodovom ohodnotení odškodnenia za bolesť treba zohľadniť. Niektoré tieto položky boli známe aj v dobe, keď MUDr. Delej vypracoval svoj posudok. V posudku MUDr. Deleja neboli zohľadnené (či už preto, že vznikli až v dobe po vypracovaní posudku MUDr. Delejom, alebo nezohľadnením aj vtedy už známých položiek) tieto položky: po1.č. 162 = 11,25 b, pol.č. 198 d = 202,5 b, pol.č. 162 = 11,25 b, pol.č. 162 = 11,25 b, pol.č. 198 d = 202,5 b, pol.č. 162 = 11,25 b, rozdiel spolu činí 495 bodov. Posúdenie bodového ohodnotenia bolestného MUDr. Delejom nebolo správne ani kompletne. V dobe vypracovania posudku nevedel o komplikáciách a operáciách, ktoré nasledovali po vypracovaní jeho posudku, avšak niektoré skutočnosti už mohol vo svojom posudku zohľadniť. MUDr. Delej nesprávne zdvojnásobil položku, ktorej sa ods. 6 písm. a-c) netýkali (zlomenina ľavého predkolenia - hojenie bez komplikácií).

Vedľajší účastník na strane žalovaného sa vyjadril k znaleckému posudku písomne podaním zo dňa 8.8.2012. Uviedol, že žalobkyňa sa dozvedela o tom, aká škoda jej vznikla titulom sťaženia spoločenského uplatnenia, dňom vypracovania posudku MUDr. Deleja zo dňa 31.5.2007, pretože i znalec MUDr. Suchánek sa vyjadril, že posudok o sťažení SU vypracovaný MUDr. Delejom je v súlade s ust. vyhl. č. 32/1965 Zb. a súhlasí s ním. Poukázala na judikát 1Cz 23/83, podľa ktorého pre posúdenie začiatku plynutia premlčacej doby pri nárokoch na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia je rozhodujúcim okamih, kedy sa po úraze a liečení ustálil zdravotný stav poškodeného natoľko, že bolo zrejmé, či a v akom rozsahu došlo k sťaženiu spoločenského uplatnenia. Nakoľko MUDr. Delej ohodnotil sťaženie spoločenského uplatnenia, musel považovať zdravotný stav žalobkyne za ustálený, bez toho nemožno posudok vykonať. Výšku škody navrhovateľka poznala už 30.3.2007, v tento deň škodu vyčíslila a zaslala spolu s výzvou na jej úhradu Bc. Š.. V zmysle § 444 OZ sa bolesti poškodeného a sťaženie spoločenského uplatnenia odškodňujú jednorazovo. Stav žalobkyne bol dňa 31.5.2007 natoľko stabilizovaný, že bolo možné vyčísliť sťaženie spoločenského uplatnenia, na ohodnotenie dala sama podnet. Následné zhoršenie zdravotného stavu dva roky od poslednej hospitalizácie možno chápať ako zhoršenie už ustáleného zdravotného stavu, ktorý môže zakladať nové nároky na náhradu za bolesť a sťaženie SSU, v skutočnosti však zmena zdravotného stavu spôsobila len vznik nároku na náhradu za bolesť a nespôsobila vznik nároku na dobodovanie sťaženia spoločenského uplatnenia. Sťaženie spoločenského uplatnenia bolo primárne ustálené už v roku 2007, keďže nedošlo k zmene bodového hodnotenia. Navrhovateľka sa dozvedela o tom, kto za škodu zodpovedá podaním doručeným vedľajšiemu účastníkovi dňa 20.7.2006, ktorým si uplatnila nárok na náhradu škody. O žalovanom ako o zodpovednom subjekte a držiteľovi vozidla, ktorým bola spôsobená škoda, sa dozvedela najneskôr doručením trestného rozkazu zo dňa 31.5.2005, nakoľko navrhovateľka vystupovala v trestnom konaní ako poškodená. Žalobkyňa navrhla vstup KR PZ Trnava podaním doručeným súdu dňa 30.10.2009, preto je nárok na mimoriadne zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia premlčaný najneskôr k 31.5.2009 (2 roky od vypracovania znaleckého posudku MUDr. Delejom). Vo vzťahu k bolestnému uviedol, že vzhľadom k tomu, že v posudku MUDr. Deleja bola nesprávne zdvojnásobené bodové hodnotenie pri zranení ľavého predkolenia (270 bodov namiesto 135 bodov), vedľajším účastníkom bola vyplatená vyššia suma náhrady škody za túto položku vo výške 268,87 € (60 x 135 bodov), preto žalobkyňa mala od žalovanej sumy odpočítať za bolestné sumu 1 523,60 € (1254,73 €, ktorá bola vyplatená VÚ + 268,87 €). Premlčacia lehota pre nárok na bolestné je upravená v § 106 ods. 1 OZ, pre jej začatie nie je rozhodujúci okamih ustálenia zdravotného stavu, ale moment, kedy tá - ktorá bolesť bola vytrpená, pretože už vtedy sa poškodená dozvie o škode a zároveň je možné túto škodu vyčísliť. Žalobkyňa odvodzuje svoj nárok na mimoriadne zvýšenie bolestného z existencie dvoch poškodení zdravia, zlomeniny ľavého a pravého predkolenia, o ich existencii musela mať vedomosť najneskôr ukončením prvej hospitalizácie 28.5.2004. Nárok voči žalovanému sa premlčal najneskôr v júni 2007

(2 roky po doručení trestného rozkazu, z ktorého vyplýva, kto bol držiteľom MV). K vyjadreniu vedľajší účastník doložil oznámenie škodovej udalosti, ktoré mu bolo doručené dňa 20.7.2006.

Právna zástupkyňa žalobkyne prevzala znalecký posudok dňa 24.8.2012. Žalobkyňa sa vyjadrila k znaleckému posudku, ako i k stanovisku vedľajšieho účastníka podaním zo dňa 6.6.2013. V celom rozsahu sa nestotožnila so stanoviskom odporcu, ani vedľajšieho účastníka, nárok nepovažuje za premlčaný. Uplatnenie bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia možno málokedy ustáliť v celkovej výške bezprostredne po úraze. Oba aspekty vznikajú často opakovane, sú viazané na zdravotné výkony, zdravotný stav sa u poškodeného môže neustále meniť. Preto premlčacia lehota na bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia nemôže plynúť od okamihu vzniku zranenia, a ani odvtedy, keď sa poškodený dozvie, že bude mať trvalé následky, ani od momentu, kedy bola bolesť vytrpená. V prípade ujmy na zdraví i sťaženia spoločenského uplatnenia začiatok plynutia subjektívnej lehoty je závislý od toho, kedy možno vzhľadom na všetky skutkové okolnosti zistiť škodu, pričom rozhodujúcim momentom je okamžik, kedy sa zdravotný stav poškodeného ustálil natoľko, že je možné škodu vyčíslieť v peniazoch. Tento okamih je zároveň momentom, kedy poškodený získal vedomosť o rozsahu škody, a teda aj okamihom, kedy sa právo mohlo vykonať prvý raz. Zo znaleckého posudku MUDr. Alana Suchánka č. 8/2012 je zrejmé, že k ustáleniu zdravotného stavu navrhovateľky v danom prípade došlo vzhľadom na jej zranenia v prevažnej miere až v mesiaci septembri 2011. Následne okrem položky 198 d a 6 znal. posudku, boli všetky nároky navrhovateľkou uplatnené voči terajším účastníkom konania v rámci subjektívnej lehoty, a teda nie sú v žiadnom prípade premlčané. V čase vypracovania posudku MUDr. Delejom nebolo možné zdravotný stav považovať aspoň relatívne za konečný, resp. ustálený. Správnosť posudku považuje znalec len v tom smere, že MUDr. Delej určil správne bodové hodnotenie bolestného a sťaženia spol. uplatnenia len k úrazom a úkonom, ktoré mu boli v tom čase známe. Žalobkyňa akceptuje základné bodové hodnotenie oboch nárokov podľa predloženého posudku (odrátajúc pol. 198 d a 6 bolestného a pol. 394 SSU z dôvodu, že zdravotný stav navrhovateľky bol u týchto zranení ustálený podľa posudku už v roku 2005). Požiadavka žalobkyne na priznanie mimoriadneho navýšenia bolestného i sťaženia spoločenského uplatnenia je odôvodnená. V súvislosti s úrazom a jeho následným liečením boli všetky vykonané lekárske úkony v príčinnej súvislosti s pôvodným poškodením zdravia, išlo o úkony a operácie závažné, spojené s bolesťami a komplikáciami (infekcie, vkladanie fixátorov, neprijatie kostných štepov a pod.) a s následnými nepriaznivými vplyvmi, prejavujúcimi sa v bežnom spôsobe života žalobkyne, ktoré si vynútili zmeny v jej doterajšom spôsobe života. Žalobkyňa bola dlhú dobu pripútaná na invalidný vozík, neskôr odkázaná na barle a dodnes vyžaduje pri niektorých úkonoch pomoc iných. Má obmedzenú hybnosť kolena, problémy s chôdzou, s podrepom, kľaknutím. Do úrazu bola aktívna i v kultúrnom živote, čo dnes nie je schopná.

Vzhľadom na výhrady vedľajšieho účastníka k podanému znaleckému posudku, súd požiadaval znalca o doplnenie znaleckého posudku za účelom zodpovedania otázok položených vedľajším účastníkom, a to najmä zodpovedanie otázky, kedy bol ustálený zdravotný stav žalobkyne vo vzťahu k jednotlivým poškodeniam zdravia.

V doplnení znaleckého posudku zo dňa 15.11.2014 znalec MUDr. Suchánek konštatoval, že nerozumie formulácii „ustálenie zdravotného stavu ohľadom bolestného vo vzťahu určitého zranenia“. U zranení sa určuje dĺžka doby liečenia a prípadne dĺžka PN. Bolestné sa odškodňuje podľa počtu bodov pre danú diagnózu. Hodnotenie odškodnenia za bolesť v dobe písania znaleckého posudku bolo určené, pre komplikácie v priebehu liečenia bolo primerane zvýšené. Hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia bolo v znaleckého posudku zhodnotené podľa trvalých následkov prítomných v dobe vypracovania znaleckého posudku. Nakoľko v dobe vypracovania znaleckého posudku (jún 2012) uplynula len krátka doba od doliečenia komplikácie zlomeniny pravého predkolenia a nedal sa jednoznačne predpokladať ďalší vývoj, tak bolo konštatované, že zdravotný stav žalobkyne je relatívne ustálený. Komplikácia v takom prípade je možná aj po mesiacoch a dokonca aj po rokoch; a to dokonca aj taká, ktorá by si vyžiadala amputáciu dolnej končatiny na predkolení prípadne nad kolenom. To by významne zmenilo trvalé následky a tým aj hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia. Doba liečenia zlomeniny ľavého predkolenia si vyžiadala dobu liečenia a rehabilitácie v trvaní približne 12 mesiacov, stav bol vyliečený v máji 2005. Pomliaždenina sánky ťažkého stupňa si vyžiadala dobu liečenia v trvaní 14 dní. Liečenie zlomeniny pravého predkolenia s komplikáciami - hojením pseudoartrózou a infekciou v rane a kosti trvalo od úrazu 23.4.2004 do septembra 2011, ale je možné konštatovať, že až do mája 2012 (nakoľko sú záznamy o ošetrovaní rany na pravom predkolení ešte v máji 2012). V znaleckom posudku musel konštatovať, že zdravotný stav je relatívne ustálený. Nemohol

jednoznačne konštatovať, že liečba je už kompletne ukončená, nakoľko infekcia v rane a kosti ako aj stav pseudoartrózy sa mohli znova komplikovať. Pokiaľ ide o stanovenie ustálenia zdravotného stavu navrhovateľky ohľadom sťaženia spoločenského uplatnenia, v dobe vypracovania znaleckého posudku hodnotil a určil sťaženie spoločenského uplatnenia na základe vzniknutých trvalých následkov po poraneniach. Obvykle sa hodnotí za 12 mesiacov od ukončenia liečby. V prípade zlomeniny pravého predkolenia sa liečba komplikovala znova a znova, v júni 2012 ešte neuplynulo 12 mesiacov od ukončenia liečenia. Pokiaľ ide o vyjadrenie ku skutočnosti, či ohľadom zlomeniny pravého predkolenia išlo o zhoršenie už ustáleného zdravotného stavu, znalec uviedol, že liečenie zlomeniny pravého predkolenia sa komplikovalo od začiatku. Už po 6 mesiacoch bolo jasné, že kosť sa nezahojila, následne sa zlomil aj kovový materiál v kosti. Potom sa liečenie komplikovalo, 9x hospitalizácia, 7x operácia. Liečenie trvalo do mája 2012, ustálenie zdravotného stavu - zlomeniny pravého predkolenia bolo až v máji 2012. Odškodnenia za bolesť sa to týkalo v tom zmysle, že pre popísané komplikácie v liečbe sa toto odškodnenie zvyšovalo.

K doplneniu znaleckého posudku sa vyjadril vedľajší účastník podaním zo dňa 30.12.2014. Uviedol, že vo vzťahu k zlomenine ľavého predkolenia bol stav vyliečený v máji 2005, preto je nárok na uplatnenie bolestného z tejto položky premlčaný, keď žalovaný pristúpil do konania až na základe podania zo dňa 30.10.2009. Pri zodpovedaní otázky ustálenia zdravotného stavu ohľadom bolestného k zlomenine pravého predkolenia znalec nepostupoval v súlade s vyhláškou č. 32/1965 Zb. o odškodňovaní bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia, nakoľko ako vyplýva i z jeho posudku č. 8/2012, kde posúdil samostatne bolestné vo vzťahu k pravému predkoleniu vzhľadom na nové operácie, bolestné vo vzťahu k zlomenine pravého predkolenia muselo byť ustálené ešte pre rokom 2012. Vedľajší účastník citoval ust. § 2 ods. 1, § 3 ods. 2, § 9 ods. 1 uvedenej vyhlášky a ods. 9 Zásad pre hodnotenie odškodnenia za bolesť v zmysle Prílohy tejto vyhlášky, podľa ktorého ak dôjde po skončení liečenia k operácii, ktorá má príčinu v pôvodnom poškodení na zdraví, patrí nové odškodnenie za bolesť ako za poškodenie, s ktorým možno túto operáciu po stránke bolesti najskôr porovnávať. Podľa vedľajšieho účastníka s každou operáciou vznikalo nové bolestné, pre ktoré plynula samostatná premlčacia lehota a ktoré môže byť obodované v súlade s vyššie uvedenými zásadami. Má za to, že bolestné vo vzťahu k zlomenine pravého predkolenia muselo byť ustálené už v roku 2006, kedy bol vypracovaný posudok MUDr. Deleja CSc., nakoľko posúdenie je možné vykonať, len čo je stav poškodeného ustálený. Vo vzťahu k ustáleniu zdravotného stavu žalobkyne ohľadom sťaženia spoločenského uplatnenia znalec konštatoval, že v prípade zlomeniny pravého predkolenia v júni 2012 ešte neuplynulo 12 mesiacov od ukončenia liečenia a stav je relatívne ustálený. Vedľajší účastník citoval § 4 ods. 1 a § 5 ods. 2, druhá veta vyhlášky a vyslovil názor, že znalec dostatočne nezohľadnil skutočnosť, že sťaženie spoločenského uplatnenia bolo ustálené už v roku 2007, kedy MUDr. Delej, CSc. vypracoval lekársky posudok o sťažení spoločenského uplatnenia. Znalec hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia potvrdil, z čoho je zrejmé, že už v čase jeho hodnotenia MUDr. Delejom Csc. bol zdravotný stav pre účely hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia ustálený, nakoľko jeho hodnotenie sa ani po rokoch nezmenilo. Uvedené odškodnenie v zmysle vyhlášky musí byť primerané povahe následkov a ich predpokladanému vývoju. Nemožno stotožňovať ustálenie zdravotného stavu vo vzťahu k bolestnému a k sťaženiu spoločenského uplatnenia. Žalobkyňa v priebehu rokov vzniká nárok na nové bolestné (vzhľadom na nové operácie), jej nárok na sťaženie spoločenského uplatnenia je nemenný, ako sa vyjadril i znalec. Podľa vedľajšieho účastníka nebolo objektívne zodpovedané, kedy došlo k ustáleniu zdravotného stavu žalobkyne vo vzťahu bolestného k zlomenine pravého predkolenia a vo vzťahu k sťaženiu spoločenského uplatnenia.

V podaní doručenom súdu dňa 25.8.2015 navrhovateľka špecifikovala žalobný petit tak, že sa domáha zaplata sumy 27.088,73 Eur titulom zvýšenia bolestného a sumy 9.619,60 Eur titulom zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia. Žalobný návrh rozšírila v časti bolestného o sumu 9.522,73 Eur, s prihliadnutím na vykonané znalecké dokazovanie MUDr. Alana Suchánka v ZP č. 8/2012. V časti sťaženia spoločenského uplatnenia na uplatnenom nároku zotráva, keď aj znalec MUDr. Suchánek s výškou bodového ohodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia vypracovaného MUDr. Delejom súhlasil. V časti bolestného znalec MUDr. Alan Suchánek s bodovým ohodnotením MUDr. Deleja nesúhlasil, nakoľko po vypracovaní posudku MUDr. Delejom vznikli v príčinnej súvislosti s dopravnou nehodou nové komplikácie, ktoré mali za následok ďalšie hospitalizácie a operácie, ktoré v bodovom ohodnotení odškodnenia za bolesť treba zohľadniť. Znalec MUDr. Alan Suchánek odškodnenie za bolesť stanovil počtom bodov 948,75. Žalobkyňa sa domáha 15-násobku mimoriadneho zvýšenia bolestného, čo je v danom prípade 56.925,- Sk (948,75 b x 60 Sk) x 15 = 853.875,- Sk (28.343,46 Eur), pričom z

tejto sumy odrátala uhradenú sumu 37.800,- Sk (1.254,73 Eur), a teda nárok v časti bolestného je vo výške 853.875,- Sk - 37.800,- Sk = 816.075,- Sk (27.088,73 Eur). K veci ďalej uviedla, že spôsobenou dopravnou nehodou sa žalobkyni podstatným a zásadným spôsobom sťažil bežný život od základných potrieb, kvalita každodenného života, ako i spoločenského uplatnenia. Bola nútená podstatným spôsobom upraviť svoje bývanie, musela si zabezpečiť finančné prostriedky na úpravu bývania formou pôžičky, ktorú spláca. Ukončila pracovný pomer v novinovom stánku, celkovo jej bolo znemožnené privyrobiť si ďalšie peniaze na akýchkoľvek brigádach. Musela ukončiť chov drobnej hydiny a pestovania poľnohospodárskych plodín, podstatným spôsobom sa znížila i plnohodnotná starostlivosť o vnúčatá, s ktorými chodila na prechádzky, pomáhala s ich bežnou starostlivosťou (prebaľovanie, kúpanie...). Taktiež úplne ukončila účasť na aktivitách v obecnom dianí, ktorá spočívala najmä v upratovaní a výzdobe kostola, účasti v speváckom krúžku, krojových prehliadkach a zúčastňovania sa spoločenských akcií v únii žien. Spôsobenou dopravnou nehodou jej bola tiež znemožnená kúpeľná liečba v dôsledku pooperačných komplikácií. Veľké množstvo operácií, ktoré absolvovala, jej spôsobilo veľkú psychickú traumou, ale i fyzickú záťaž. Zdravotný stav v súvislosti s dopravnou nehodou jej spôsobuje veľké obmedzenia pri bežných úkonoch, používanie francúzskych barlí znemožňuje vykonávať bežné denné činnosti (umývanie okien, dlážky, vysávanie, nákupy). Má zníženú možnosť výberu obuvi, ktorá sa vo zvýšenej miere poškodzuje, ako i šatstvo, v dôsledku ťažkej, nesprávnej chôdze a používania francúzskej barly, v dôsledku neestetického vzhľadu ňôh má znížený výber oblečenia. Nemá možnosť zúčastňovať sa na výletoch a zájazdoch. Používaním barlí má zdeformovanú chrbticu a predlaktie ľavej ruky. Bez liekov od bolesti nie je schopná ráno vstať a prežiť deň. V dôsledku úrazu svoju starobu prežíva oveľa ťažšie, je závislá od rodinných príslušníkov.

V nadväznosti na rozšírenie žaloby v časti náhrady za bolesť v zmysle vypracovaného znaleckého posudku MUDr. Alanom Suchánkom, vedľajší účastník vzniesol námietku premlčania. Nové zvýšené bolestné zahŕňa i nové operácie od roku 2005 - v peňažnom vyjadrení 1.889,56 €. Uvedený znalecký posudok, o ktorý žalobkyňa svoj žalobný návrh opiera, je vypracovaný 26.06.2012 a navrhovateľka podala rozšírený žalobný návrh až 25.08.2015. Vzhľadom k uvedenému je premlčaný pôvodný i rozšírený žalobný návrh - nakoľko nároky žalobkyne neboli na súde včas uplatnené v zmysle ust. § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Súčasne vedľajší účastník na strane žalovaného opätovne aj po doplnení znaleckého posudku žiadal doplniť dokazovanie o doložitie znalca k sporným skutočnostiam, a to stanoviť ustálenie zdravotného stavu žalobkyne pri zlomenine pravého predkolenia s ohľadom na konkrétne akútne fázy bolesti. Poukázal, že bolestné ako náhrada poškodenia zdravia sa poskytuje za určité presne stanovené obdobie vytrpených bolestí, pričom toto obdobie je ukončené vtedy, keď možno zdravotný stav navrhovateľky považovať za ustálený, resp. stabilizovaný. Pri hodnotení bolesti sa hodnotí vždy len akútna fáza bolesti. Z odborného hľadiska ustálený zdravotný stav neznamená vyliečenie, bez následkov, bolesť je súčasťou následkov poškodenia zdravia. Náhrada za bolesť je samostatná zložka náhrady škody na zdraví, patrí za vytrpenú bolesť, nie za bolesť budúcu, ktorá sa odškodňuje v rámci nároku na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia. Zvýšenie odškodnenia u oboch nárokov v zmysle § 7 ods. 3 vyhlásky treba posudzovať jednotlivo.

Znalec MUDr. Suchánek na pojednávaní dňa 13.10.2015 vypovedal, že pri ustálení zdravotného stavu pri pravom predkolení vychádzal zo zdravotnej dokumentácie žalobkyne. Pokiaľ v znaleckom posudku uviedol, že žalobkyňa chodila na kontroly dňa 16.5.2012 a 30.5.2012, boli to len kontroly, nerobil sa žiaden zákrok, preto ustálenie zdravotného stavu pri pravom predkolení bolo v septembri 2011. Poškodenie na pravom predkolení sa skomplikovalo zápalom a hnisaním v rane a v kosti, kosť sa nezahojila, vznikol pseudokĺb, do toho sa pridávali infekčné alebo zápalové komplikácie, a preto musela byť znovu a znovu operovaná. Pokiaľ ide o hodnotenie bolesti, jej vnímanie je veľmi individuálne, zlomenina kosti a pooperačné bolesti sú veľké, ale veľká bolesť je pri prevážovaní hnisaných rán, išlo o neporovnateľne väčšie bolesti, je to veľmi bolestivé. Keď je zápal, táto bolesť je ďaleko väčšia. Premietol to v znaleckom posudku do zvýšenia bodov pri bolestnom. Sťaženie spoločenského uplatnenia u žalobkyne spočíva v tom, že žalobkyňa je obmedzená v pohyblivosti, nemôže dlho stáť, po pol hodine už môže pociťovať bolesti, ktoré sa neúmerne zvyšujú, čo ju núti sadnúť, nemôže dlho chodiť, je to individuálne ovplyvnené aj zmenou počasia. Žalobkyňa si pre poškodenia členka a kolena nemôže čupnúť úplne dole. Je problém stúpnuť si z nižšieho sedenia. Žalobkyňa aj kríva, ide o stredne ťažké krívanie na ľavú nohu, pri nosení jednej barly. Je obmedzená zo vstávania z postele, preto by mala mať vyššiu posteľ. Pre takéto postihnutie je vylúčené aj kultúrne vyžitie.

Na pojednávani dňa 13.10.2015 žalobkyňa vypovedala, že chodí jedenkrát do roka na kontrolu do ortopedickej ambulancie MUDr. Černého v NsP Skalica, posledné tri roky nepotrebovala ísť častejšie. Pravá noha v predkolení je otvorená, bola tam jazva po operačnom zákroku, z tejto jazvy jej občas vyteká vodička, čo je dobré, keby nevytekala, bola by noha zapálená. Zápal v nohe bol spôsobený pri operačnom zákroku. Predpísali jej lieky od bolesti, sama si kupuje Ibalgin 400, ktorý si dáva každý deň, niekedy potrebuje aj dva. Automaticky si dáva ráno brufen, lebo by sa nepostavila z postele. Navštevuje aj internú ambulanciu MUDr. Hrnčiara jedenkrát za pol roka, pretože na ľavej nohe má tzv. ružu, ktoré sa lieči antibiotikami a obkladmi. Naposledy užívala antibiotika pred pol rokom, na toto ochorenie trpela už pred úrazom. Zistila, že toto ochorenie sa jej častejšie ohlásilo po úraze, asi tri roky naspäť, bolo to asi utlmené užívaním liekov. Iné odborné ambulancie nenavštevuje. Nikto z ortopédov jej neodporúča chodenie na rehabilitácie. Užíva už iba lieky na vysoký tlak, na vysoký tlak začala trpieť až po úraze. Navštevuje MUDr. Sivoňa z dôvodu vysokého krvného tlaku. Po úraze nikdy nenavštevovala psychiatra, postačili jej len lieky na ukludnenie, ktoré jej predpísal MUDr. Sivoň asi v roku 2006 v čase, keď mala na nohe klieťku, čo zle znášala, mala ju na nohe 3 mesiace. Odvtedy má fóbiu z uzavretého priestoru. Býva v prístavbe rodinného domu, kde bývala aj predtým, kedysi to bola garáž, túto som si dala prestavať, aby mala bezbariérový prístup, pretože do rodinného domu bolo veľa schodov. Garáž je spojená s letnou kuchyňou, v domčeku má spálňu, kuchyňu spojenú s obývacou miestnosťou, záchod a sprchový kút. Prestavba sa zrealizovala až po úraze, pôžičku spláca doposiaľ. V rodinnom dome býva syn, žalobkyňa tam chodí asi jedenkrát za deň, v súčasnosti vyjsť po schodkoch zvládne. Varí si sama, zo začiatku si nevládala navariť, deti jej nosili jedlo. Dokáže sa o seba postarať sama, má sprchu, vojde do nej bez pomoci, predtým používala vaňu, dnes by do nej nemohla vojsť a vyjsť. Sama si neupratuje, pretože si nekľakne a nečupne, sama len utiera prach, žehlí, operie bielizeň v práčke. Umývanie okien robia dcéry. Rada vyšívava, i keď má problémy s očami, dokáže vyšívavať aj po slepiacky, pri vyšívaní sedí na stoličke. Dokáže sedieť asi hodinu, po hodine jej začnú trpieť obidve nohy. Cíti mravčenie, musí sa postaviť. Vyšívava aj pred úrazom. Do kostola už nechodí robiť výzdoby, nepôsobí v speváckom zbore, bola jeho predsedníčkou. V rámci svojich možností sa kultúrne angažuje tak, že chystá kroje občanom z dediny, robí krajčírské úpravy, inak sa už kultúrne neangažuje. Chce sa venovať svojim vnúčatám, ale je obmedzená v pohybe, nemôžem ísť na vychádzku. Syn má dve deti, 9 ročné a pol ročné, dcéra A. 2,5 ročné a 2 mesačné dieťa. Dokáže vnúča povarovať, keď leží v kočiariku, alebo si ho zoberie na ruky, iné činnosti s nimi nemôže urobiť. Nemôže dieťa niesť a ísť, pretože ju zrádzajú kolená a môže spadnúť. O záhradku sa starajú deti, pred úrazom sa starala sama, dokáže vytrhnúť zelinu, ale nemôže si vôbec čupnúť. Keď nosí jednu barlu v ľavej ruke, bolí ju od toho rameno, má otláčenú ruku. Svoju výpoveď doplnila na pojednávani dňa 21.1.2016, kde uviedla, že naposledy bola v ortopedickej ambulancii MUDr. Černého dňa 8.11.2015, dával jej obstreky do ľavého kolena, musí sa nahlásiť min. pol roka vopred. Keď môže, radšej túto ambulanciu nenavštevuje, pretože sa tam dlho čaká. V roku 2014 navštívila túto ambulanciu 1-2 krát, mala problémy s tzv. ružou, takže navštevovala všeobecného lekára a infekčné oddelenie, v roku 2014 bola pre toto ochorenie hospitalizovaná na internom oddelení. Naposledy sa žalobkyňa vyjadrila k veci ústne na pojednávani dňa 24.5.2016, pričom ozrejmla, že žalobu si podala v máji 2007 po tom, ako sa javilo, že pravá noha by mala byť relatívne v poriadku. Na nohe mala tzv. klieťku a podľa vyjadrenia lekára už by sa jej stav nemal zhoršiť, preto podala žalobu na súd. Avšak zdravotný stav u pravého predkolenia sa opätovne zhoršil. V nemocnici jej dali štep do kosti a nasadili klieťku. Následne železá vybrali s tým, že noha by už mala držať, avšak onedlho sa jej začala noha kriviť, vybočovať a zistilo sa, že kosti vôbec nezrástli. Znova jej dali do nohy železo, ale noha to neprijala, začala hnisáť a kosť sa nezrástla. A robili ďalšie zákroky. Zo strany poisťovne nemala vyplatené žiadne ďalšie čiastky po novom bodovom hodnotení.

Dňa 20.10.2015 sa opätovne písomne vyjadril vedľajší účastník na strane žalovaného, podľa jeho názoru znalec sa nevyjadril k ustáleniu zdravotného stavu žalobkyne pri zlomenine pravého predkolenia s ohľadom na konkrétne akútne fázy bolesti, znalec sa mal vyjadríť k ustáleniu zdravotného stavu po každej operácii. Vedľajší účastník nesúhlasí s vyjadrením znalca, že k ustáleniu nikdy medzi jednotlivými operáciami nedošlo a zdravotný stav žalobkyne pri zlomenine pravého predkolenia bol ustálený až v septembri 2011, toto vyjadrenie sa prieči vyhláske č. 32/1965 Zb. o odškodňovaní bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia. Úlohou znalca má byť posúdenie novej bolesti, ktorú žalobkyňa utrpela pri operáciách s priznaním príslušnej hodnoty za bod, a to vždy samostatne a nie porovnávanie medzi pôvodným poškodením zdravia nanovo vzniknutou škodou na základe ďalších operácií, znalecký posudok považuje za zmätočný. Vedľajší účastník na strane žalovaného navrhol pribrať do konania znaleckú organizáciu, ktorá sa podrobne vyjadrí k ustáleniu zdravotného stavu žalobkyne s ohľadom na akútne fázy bolesti pri zlomenine pravého predkolenia. Na pojednávani dňa 21.1.2016 vedľajší účastník

opätovne vyjadril názor, že k ustáleniu zdravotného stavu žalobkyne prišlo skôr, medzi jednotlivými operáciami. Nárok z ďalších operácií sa mali uplatniť samostatne ako čiastkové nároky.

Žalovaný uviedol v písomnom podaní zo dňa 1.12.2015, že nemá pripomienky k vyjadreniu vedľajšieho účastníka, návrh na pribratie znaleckej organizácie považuje za dôvodný. Na pojednávaní dňa 24.5.2016 doplnil, že poukazuje na písomné vyjadrenia vedľajšieho účastníka, na konkrétne akútne fázy bolesti, Nárok považuje za premlčaný, keď subjektívna premlčacia lehota uplynula dňa 31.5.2009.

Právna zástupkyňa žalobkyne nesúhlasila s námietkami vedľajšieho účastníka vo veci ustálenia zdravotného stavu žalobkyne, znalec sa podľa nej vyjadril ku všetkým položeným otázkam vedľajšieho účastníka.

Z potvrdenia Únie žien Slovenska, Základná organizácia L. zo dňa 6.11.2015 mal súd preukázané, že žalobkyňa uvedenú organizáciu založila v roku 1998, stala sa jej predsedníčkou, taktiež založila spevokol, v ktorom účinkovala. S funkciou predsedníčky aj v spevokole skončila v roku 2003 pre ťažkú chorobu manžela. V roku 2004 utrpela vážne zranenie, pre ktoré sa nemohla vrátiť do spevokolu ani do žiadnej inej funkcie. Pomáha aspoň radou a drobnými úpravami krojov, zranenie jej nedovoľuje pokračovať v činnosti plnohodnotne.

Z úverových zmlúv doložených žalobkyňou mal súd preukázané, že dňa 10.5.2007 a následne dňa 23.11.2009 žalobkyňa si zobrala od Poštovej banky, a.s. dve pôžičky, vždy vo výške 30.000 Sk. Právna zástupkyňa k doloženým úverovým zmluvám uviedla, že nimi chcela preukázať, že žalobkyňi bol poskytnutý úver za účelom rekonštrukcie domu na vykonanie bezbariérových úprav.

Z dávkového spisu žalobkyne č. 485 426 1890 0 poskytnutého z ústredia Sociálnej poisťovne mal súd preukázané, že rozhodnutím Slovenskej správy sociálneho zabezpečenia, Bratislava zo dňa 2.5.1994 bol žalobkyňi priznaný invalidný dôchodok od 1.1.1994 vo výške 1.620 Sk. Zo spisu, najmä zo zápisníc o rokovaní posudkových komisií zo dňa 14.10.1998 sociálneho zabezpečenia vyplýva okrem iného aj to, že žalobkyňa mala zdravotné problémy s ľavou dolnou končatinou (recidivujúci erysipel od roku 1992, prekonala hlbokú flebotrombózu), od roku 1996 sa lieči u kardiológa pre ischemickú chorobu srdca, cíti sa nadmerne unavená, zadýchava sa i pri menšej námahe, ťažkosti sú výraznejšie pri zmene počasia, sťažuje si na bolesti celej chrbtice, večer máva opuchy dolných končatín, najmä ľavej, bolievajú ju bedrové kĺby, nevidí dobre na pravé oko. V posudkovom závere bola žalobkyňa hodnotená ako obézna. Pred posudkovou komisiou v roku 1996 už si žalobkyňa sťažovala aj na bolesti v laktových a kolenných kĺboch. Pred rozhodnutím o priznaní invalidného dôchodku žalobkyňa trpela na hlboký zápal žíl ľavého predkolenia, ktorý bol sústavne liečený, v decembri 1993 došlo k akútnemu zhoršeniu, čo si vyžadovalo hospitalizáciu. K tomu sa pridružili gynekologické ťažkosti. Prítomná tučnota ovplyvňuje objektívne a subjektívne ťažkosti pacientky. Na odvolanie žalobkyne proti rozhodnutiu PKSZ RNP v Senici zo dňa 26.10.1993, ktorá žalobkyňu uznala len čiastočne invalidnou, Národná poisťovňa SFNP svojou posudkovou komisiou sociálneho zabezpečenia č. IV vyhovelá odvolaniu žalobkyne a uznala je invalidnou v celom rozsahu podľa § 29, ods. 2/a zák. č. 100/88 Zb., lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav je neschopná vykonávať akékoľvek sústavné zamestnanie, odo dňa 1.1.1994.

Zo správy všeobecného lekára MUDr. Sivoňa zo dňa 22.10.2015 mal súd preukázané, že žalobkyňa je u nich evidovaná od roku 1998. Predpisovali sa jej lieky na ukludnenie - antidepresíva v súvislosti s proťahovaným priebehom úrazu. Na vysoký tlak sa liečila už pred úrazom. Vysoký krvný tlak má dôsledkom vrodenej predispozície, nadváhny, rozkolísanie mohlo byť spôsobené aj samotnou udalosťou - stresom a komplikáciami, ktoré nastali počas liečby úrazu.

Správou lekára internej ambulancie MUDr. Hrnčiara zo dňa 30.10.2015 mal súd preukázané, že žalobkyňa bola prvýkrát vyšetrená v ich ambulancii v januári 2001, kedy bola odporučená praktickým lekárom pre dospelých, v osobnej anamnéze mala údaj o recidivujúcom eryzipeli a prekonanej flebotrombóze ľavej dolnej končatiny. Pacientka na odporučenú ďalšiu kontrolu neprišla. Ďalší priebeh v období od 3/2001 až 8/2005 nepozná. Následne žalobkyňa bola na ich ambulancii v auguste 2005, odoslaná bola posudkovou lekárkou na interné vyšetrenie pred posudkovým jednaním OPKSZ. Ďalšie vyšetrenie bolo predoperačné 18.10.2005, pred extrakciou kovového materiálu, na dolných končatinách boli opuchy a trofické zmeny. Dňa 29.5.2006 vykonali vyšetrenie pred kúpeľnou liečbou a v apríli 2009 predoperačné vyšetrenie pred ortopedickou operáciou. Od roku 2009 u nich žalobkyňa nebola, až

v apríli 2014, kedy bola opäť odoslaná obvodným lekárom pre opakované výstupy zvýšenej teploty, vracanie, zapálená červená noha. Zistili, že pravé predkolenie je bez začervenania, ľavé predkolenie bledoružové do 2/3, stav bol zhodnotený ako podozrenie na recidívu eryzipelu ľavého predkolenia, pani bola doporučená na infektologickú ambulanciu. Žalobkyňa trpela na ochorenie „ruža“ ešte pred úrazom v 4/2004, na ich ambulancii bola pre toto ochorenie iba dvakrát v januári 2001 a v apríli 2014, je možné, že mala recidívu eryzipelu aj častejšie a liečená bola praktickým lekárom alebo infektológom. Žalobkyňa u nich nebola vyšetovaná v súvislosti s úrazom, ak sa jednalo o úraz bez porušenia kožného krytu, súvis s eryzipelom je veľmi sporný, konzultovať možno infektológa.

Zo správy ortopéda MUDr. Černého pôsobiaceho vo FNsP Skalica zo dňa 5.11.2015 mal súd preukázané, že žalobkyňa navštevovala ortopedickú ambulanciu od úrazu pravidelne niekoľkokrát ročne, kontroly sa v závislosti od času predlžovali, v posledných 2-3 rokoch mala 2-3 kontroly ročne. Boli doliečované TN úrazu, dostávala chondroprotektíva do postihnutých kĺbov. Naposledy bola u nich vyšetrená dňa 15.3.2013.

Súd vyhlásil dokazovanie za skončené na pojednávaní dňa 24.5.2016. Právna zástupkyňa žalobkyne vo svojej záverečnej reči uviedla, že nárok uplatnený návrhom považuje za dôvodný, žiada, aby mu bolo vyhovené v celom rozsahu a žalobkyňi priznané trovy konania. Zástupca žalovaného vo svojej záverečnej reči uviedol, že nárok žalobkyne podľa posudku vypracovaného MUDr. Delejom je v jednej časti premlčaný, jednalo sa o zákroky z 23.4.2004 a 10.11.2004 a vo vzťahu k ďalšiemu nároku v zmysle bodového hodnotenia ďalšieho znalca, keď uviedol, že zdravotný stav žalobkyne je doteraz neukončený, návrh je podaný predčasne.

Podľa § 427 ods. 1, 2 zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), fyzické a právnické osoby vykonávajúce dopravu zodpovedajú za škodu vyvolanú osobitnou povahou tejto prevádzky.
(2) Rovnako zodpovedá aj iný prevádzateľ motorového vozidla, motorového plavidla, ako aj prevádzateľ lietadla.

Podľa § 428 OZ, svojej zodpovednosti sa nemôže prevádzateľ zbaviť, ak bola škoda spôsobená okolnosťami, ktoré majú pôvod v prevádzke. Inak sa zodpovednosti zbaví, len ak preukáže, že sa škode nemohlo zabrániť ani pri vynaložení všetkého úsilia, ktoré možno požadovať.

Podľa § 429 OZ, prevádzateľ zodpovedá ako za škodu spôsobenú na zdraví a veciach, tak za škodu spôsobenú odcudzením alebo stratou vecí, ak stratila fyzická osoba pri poškodení možnosť ich opatrovať.

Podľa § 430 ods. 1 OZ, namiesto prevádzateľa zodpovedá ten, kto použije dopravný prostriedok bez vedomia alebo proti vôli prevádzateľa. Prevádzateľ zodpovedá spoločne s ním, ak takéto použitie dopravného prostriedku svojou nedbalosťou umožnil.

Podľa § 444 OZ, pri škode na zdraví sa jednorazovo odškodňujú bolesti poškodeného a sťaženie jeho spoločenského uplatnenia.

Podľa § 100 ods. 1 OZ, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 106 ods. 1, 2 OZ, právo na náhradu škody sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá.

(2) Najneskoršie sa právo na náhradu škody premlčí za tri roky, a ak ide o škodu spôsobenú úmyselne, za desať rokov odo dňa, keď došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví.

Podľa § 112 OZ, ak veriteľ v premlčacej dobe uplatní právo na súde alebo u iného príslušného orgánu a v začatom konaní riadne pokračuje, premlčacia doba od tohto uplatnenia po dobu konania neplynie. To platí aj o práve, ktoré bolo právoplatne priznané a pre ktoré bol na súde alebo u iného príslušného orgánu navrhnutý výkon rozhodnutia.

Podľa § 15 ods. 1, 2 zák. č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov, náhradu škody uhradza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

(2) Na premlčanie nároku na náhradu škody proti poisťovateľovi platí rovnaká úprava ako na premlčanie nároku proti osobe, ktorá škodu spôsobila.

Podľa § 1 vyhlášky ministerstiev zdravotníctva a spravodlivosti, Štátneho úradu sociálneho zabezpečenia a Ústrednej rady odborov č. 32/1965 Zb. o odškodňovaní bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia (ďalej len „vyhláška č. 32/1965 Zb.“), bolesti a sťaženie spoločenského uplatnenia spôsobené úrazom, chorobou z povolania alebo iným poškodením na zdraví (ďalej len "poškodenie na zdraví") sa odškodňujú jednorazove.

Podľa § 2 ods. 1 vyhlášky č. 32/1965 Zb. odškodnenie za bolesť sa poskytuje za bolesti spôsobené poškodením na zdraví, jeho liečením alebo odstraňovaním jeho následkov, a to podľa zásad a sadzieb ustanovených v prílohe tejto vyhlášky. Odškodnenie za bolesť musí byť primerané povahe poškodenia na zdraví a priebehu liečenia.

Podľa § 3 ods. 2 vyhlášky č. 32/1965 Zb. ak sa vykoná po skončení liečenia operácia, ktorá má príčinu v poškodení na zdraví, patrí ďalšie odškodnenie za bolesť ako za poškodenie, s ktorým možno túto operáciu najskôr porovnávať.

Podľa § 4 ods. 1 vyhlášky č. 32/1965 Zb. sťaženie spoločenského uplatnenia sa odškodňuje, ak poškodenie na zdraví má preukázateľne nepriaznivé dôsledky pre životné úkony poškodeného, pre uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb alebo pre plnenie jeho spoločenských úloh (ďalej len "následky"). Odškodnenie za sťaženie spoločenského uplatnenia musí byť primerané povahe následkov a ich predpokladanému vývoju, a to v rozsahu, v akom sú obmedzené možnosti poškodeného uplatniť sa v živote a spoločnosti.

Podľa § 5 ods. 2 vyhlášky č. 32/1965 Zb. ak spoločenské uplatnenie občana bolo už obmedzené predchádzajúcimi zmenami zdravotného stavu, hodnotia sa iba následky, ktoré vznikli v dôsledku posudzovaného poškodenia na zdraví, prípadne viedli k podstatnému zhoršeniu predchádzajúcich zmien zdravotného stavu. Ak bol poškodený pre skoršie sťaženie spoločenského uplatnenia už odškodnený a ak sa odškodňuje nastávajúce zhoršenie pôvodného poškodenia na zdraví, ktoré sa nepredpokladalo pri pôvodnom hodnotení, odpočíta sa mu zo sumy, ktorá by zodpovedala jeho terajšiemu stavu (§ 6 ods. 2), suma pôvodne z tohto dôvodu priznaná.

Podľa § 6 ods. 1 vyhlášky č. 32/1965 Zb. pri odškodňovaní sťaženia spoločenského uplatnenia sa vychádza zo základného počtu bodov, ktorým bolo toto sťaženie ohodnotené v lekárskom posudku.

Podľa § 7 ods. 1, 2, 3 vyhlášky č. 32/1965 Zb., výška odškodnenia za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia sa určuje sumou 60 Sk za jeden bod.

(2) Celková výška odškodnenia za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia z jedného poškodenia na zdraví nesmie presiahnuť sumu 240 000 Sk; z toho odškodnenie za bolesť nesmie presiahnuť sumu 72 000 Sk.

(3) V prípadoch hodných osobitného zreteľa môže súd odškodnenie za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia primerane zvýšiť, a to i nad sumu ustanovenú v odsekoch 1 a 2.

Podľa § 8 vyhlášky č. 32/1965 Zb. o vydanie lekárskeho posudku môže požiadať poškodený a právnická osoba alebo fyzická osoba, ktorá za poškodenie na zdraví zodpovedá.

Podľa § 9 ods. 1 vyhlášky č. 32/1965 Zb. posúdenie sa vykoná, len čo stav poškodeného možno považovať za ustálený.

Podľa § 10 ods. 1 vyhlášky č. 32/1965 Zb. ak následky poškodenia na zdraví, ktoré sťažujú spoločenské uplatnenie poškodeného, možno napraviť alebo zmierniť jednoduchým a bežným lekárskeým zákrokom, ktorý nie je nebezpečný ani príliš bolestivý, upozorní posudzujúci lekár poškodeného na vhodnosť takého

zákroku. V posudku lekár uvedie, akému základnému počtu bodov by pravdepodobne zodpovedal stav poškodeného po vykonaní odporúčaného zákroku.

Podľa písmena A/ Zásady pre hodnotenia časť I. Odškodnenie za bolesť, ods. 6 prílohy k vyhláške, hodnotenie poškodenia na zdraví vykonané podľa odsekov 2 až 4 sa zvýši až o polovicu, ak a) došlo k infekcii rany (s výnimkou tetanu); ohodnotenie možno zvýšiť len za to zranenie, ktorého doba liečenia sa infekciou predĺžila, b) poškodenie na zdraví vyžadovalo bolestivejší spôsob liečby, ako sú opätovné transfúzie a infúzie, alebo pri liečbe nastali komplikácie, ako sú zápal žíl, preležaniny, zápal pľúc a pod., c) povaha zranenia si vyžiadala operačný výkon, pričom za operačný výkon sa nepovažujú injekcie, punkcie kĺbu, hrudníka a abscesov, infúzie a transfúzie; toto zvýšenie sa však nevykoná, ak operačný výkon je už uvedený a hodnotený v základnej sadzbe pre príslušné poškodenie.

Podľa písmena A/ Zásady pre hodnotenia časť I. Odškodnenie za bolesť, ods. 7 prílohy k vyhláške, pri súbehu dôvodov pre zvýšenie uvedených v odseku 6 možno odškodnenie za bolesť zvýšiť najviac na dvojnásobok základnej sadzby. Taký posudok možno však vydať iba vtedy, ak ho potvrdil prednosta príslušného odborného oddelenia alebo jeho zástupca.

Podľa písmena A/ Zásady pre hodnotenia časť I. Odškodnenie za bolesť, ods. 9 prílohy k vyhláške, ak dôjde po skončení liečenia k operácii, ktorá má príčinu v pôvodnom poškodení na zdraví, patrí nové odškodnenie za bolesť ako za poškodenie, s ktorým možno túto operáciu po stránke bolesti najskôr porovnávať. Napr. operácia pakiľbu sa hodnotí ako otvorená zlomenina, operačné odstránenie cudzieho telesa po osteosyntéze ako hlboká rana končatín a pod. Aj toto nové odškodnenie možno zvýšiť podľa odsekov 6 a 7, pričom celková výška odškodnenia nesmie presiahnuť sumu 40 000 Kčs, z toho odškodnenie za bolesť sumu 12 000 Kčs.

Podľa § 11 ods. 1, 2 zákona č. 437/2007 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 273/1994 Z.z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia, o zriadení Všeobecnej zdravotnej poisťovne a o zriaďovaní rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní v znení neskorších predpisov, na bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia v dôsledku úrazu a iného poškodenia na zdraví, ktoré bolo spôsobené pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona, a ak ide o chorobu z povolania z takej choroby, ktorá bola zistená pred týmto dňom, sa vzťahujú doterajšie predpisy. (2) Na nároky poškodených uplatnených na súde podľa doterajších predpisov sa nevzťahuje § 6 ods. 3.

Podľa § 5 ods. 1, 2 zákona č. 437/2007 Z.z., pri určení výšky náhrady za bolesť a výšky náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sa vychádza z celkového počtu bodov, ktorým sa bolesť alebo sťaženie spoločenského uplatnenia ohodnotilo v lekárskom posudku (§ 7 a 8). (2) Výška náhrady za bolesť a výška náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sa určuje sumou 2% z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky zistenej Štatistickým úradom Slovenskej republiky za kalendárny rok predchádzajúci roku, v ktorom vznikol nárok na náhradu podľa odseku 1, za jeden bod a výsledná suma sa zaokrúhli na najbližšie celé euro smerom nahor.

Podľa § 5 ods. 4, 5 zákona č. 437/2007 Z.z., Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky ustanoví výšku náhrady za bolesť a výšku náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia určenú podľa odseku 2 opatrením vyhláseným v Zbierke zákonov Slovenskej republiky 3) uverejnením oznámenia o jeho vydaní najneskôr do 31. mája príslušného kalendárneho roka. (5) V prípadoch hodných osobitného zreteľa, akým je uznanie invalidity, môže súd náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia zvýšiť najviac o 50%.

Z vykonaného dokazovania a zisteného skutkového stavu veci súd vyvodil právny záver, že žaloba je možné vyhovieť len čiastočne. Z obsahu žaloby a jej doplnení vyplýva, že predmetom konania je mimoriadne zvýšenie náhrady za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia v súvislosti s ujmou na zdraví, ktorú žalobkyňa utrpela pri dopravnej nehode dňa 23.4.2004. Žalobkyňa bola zrazená osobným motorovým vozidlom zn. Renault R-19, ev. číslo Q. XXXAM, ktoré šoféroval vodič Ľ. Š. ako príslušník policajného zboru v rámci plnenia služobných úloh. Trestným rozkazom Okresného súdu Trnava č.k. 7T 77/05-279 zo dňa 31.5.2005 bol kpt. Bc. Ľ. Š. uznaný vinným zo spáchania trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 224 ods. 1, 2 Tr. zákona. Žaloba bola podaná dňa 21.5.2007 proti vodičovi Bc. Ľ.R. Š., ako žalovaný v 2. rade pôvodne v konaní vystupovala Kooperatíva poisťovňa, a.s., u ktorej bolo vozidlo

povinne zmluvne poistené. Na základe návrhu žalobkyne doručeného súdu dňa 30.10.2009 na pribratie ďalšieho žalovaného do konania, súd uznesením zo dňa 9.11.2009 pripustil vstup Krajského riaditeľstva PZ Trnava ako žalovaného v 3. rade. Uznesením zo dňa 25.8.2011 bolo konanie pre späťvzatie návrhu zastavené voči vodičovi L. Š. ako žalovanému v 1. rade a žalovanému v 2. rade Kooperativa poisťovňa, a.s., ktorá zároveň do konania vstúpila ako vedľajší účastník na strane jediného žalovaného Krajského riaditeľstva PZ Trnava.

Zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou dopravných prostriedkov je upravená v § 427 a nasl. Občianskeho zákonníka. Jedná sa o prípad osobitnej zodpovednosti za škodu z dôvodu, že k jej podmienkam nepatrí porušenie právnej povinnosti ani zavinenie (hoci prezumované). Je založená na princípe objektívnej zodpovednosti (zodpovednosti bez ohľadu na zavinenie) s možnosťou liberácie prevádzateľa. Predpokladom vzniku tejto zodpovednosti je splnenie podmienok, a to a) škodcom musí byť osoba uvedená v § 427 OZ alebo v § 430 OZ, b) ide o škodu vyvolanú osobitnou povahou prevádzky, c) nie je dôvod na liberáciu prevádzateľa. Okrem týchto osobitných podmienok je predpokladom zodpovednosti aj vznik škody a príčinná súvislosť medzi škodou a prevádzkou. Prevádzateľom motorového vozidla podľa § 427 ods. 2 OZ je osoba, ktorá má právnu i faktickú možnosť nakladať s dopravným prostriedkom. Škoda musí mať pôvod v prevádzke dopravného prostriedku, pôjde prakticky o všetky škody, ktoré boli spôsobené jazdou dopravného prostriedku. Z hľadiska možnosti liberácie zodpovednej osoby podľa § 428 OZ treba rozlišovať oblasti, ktoré majú pôvod v prevádzke, a okolnosti, ktoré v nej pôvod nemajú. V prvom prípade liberácia nie je možná, v druhom prípade je možná, ak sa splnili podmienky § 428 druhej vety OZ. Liberačný dôvod prichádza do úvahy pri pôsobení iných síl na prevádzku (napr. prírodné javy, úmyselné konanie tretej osoby). V zmysle § 430 OZ namiesto prevádzateľa zodpovedá ten, kto použije dopravný prostriedok bez vedomia alebo proti vôli prevádzateľa.

Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že prevádzateľom motorového vozidla, ktoré spôsobilo dopravnú nehodu, pri ktorej bola navrhovateľke spôsobená škoda - ťažká ujma na zdraví, bolo Krajské riaditeľstvo PZ Trnava. Uvedené jednoznačne vyplýva z listu ministerstva vnútra SR zo dňa 26.11.2010, podľa ktorého Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Trnave malo uvedené vozidlo v majetku a nakladalo s ním v zmysle zákona č. 278/1993 Z.z. o správe majetku štátu v znení neskorších predpisov, teda Krajské riaditeľstvo v Trnave malo právnu i faktickú možnosť nakladať s dopravným prostriedkom. Výsluchom zástupcu Krajského riaditeľstva PZ Trnava bolo preukázané, že vodič Bc. L. Š. mal v čase dopravnej nehody oprávnenú služobnú jazdu, teda nepoužil motorové vozidlo bez vedomia alebo proti vôli prevádzateľa. Zároveň neboli tvrdené ani preukázané žiadne okolnosti, ktoré by boli dôvodom pre liberáciu zodpovednej osoby. Súd má za to, že bolo preukázané splnenie všetkých predpokladov pre vznik zodpovednosti za škodu podľa § 427 a nasl. OZ. Týmto bola preukázaná pasívna vecná legitimácia žalovaného v predmetnom konaní. V súčasnosti na strane žalovaného vystupuje Ministerstvo vnútra SR ako právny nástupca Krajského riaditeľstva PZ v Trnave, ktoré bolo zrušené ku dňu 31.12.2012 ako rozpočtová organizácia a všetky jej práva a povinnosti prešli dňom zrušenia na zriaďovateľa Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky.

Žalobkyňa sa svojou žalobou podanou na súd dňa 21.5.2007, v zmysle jej úpravy na pojednávaní dňa 5.3.2009, domáhala zaplata celkovej sumy 27.185,- Eur, ktorá pozostávala zo zvýšenej náhrady za bolesť vo výške 17.566,- Eur (529.200,- Sk) a zo zvýšenej náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 9.619,- Eur (289.800,- Sk). Pri uplatnení nároku vychádzala z bodového hodnotenia bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia v lekárskech posudkoch MUDr. Branislava Deleja, CSc., ktorý ohodnotil bolestné na 630 bodov posudkom zo dňa 14.9.2006 a sťaženie spoločenského uplatnenia na 345 bodov posudkom zo dňa 31.5.2007. Žalobkyňa žiadala 15-násobné zvýšenie náhrad (po odpočítaní už uhradených súm zo strany poisťovne) s tým, že za jeden bod si uplatnila náhradu vo výške 60 Sk, teda zvýšená náhrada za bolestné predstavuje 17.566 € (630 bodov x 60 Sk x 15-násobné zvýšenie mínus vyplatená suma 37.800 Sk = 529.200 Sk) a zvýšená náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia predstavuje 9.619 € (345 bodov x 60 Sk x 15-násobné zvýšenie mínus vyplatená suma 20.700 Sk = 289.800 Sk). Pri bolestnom znalec MUDr. Delej ohodnotil dve zranenia, a to zlomenina oboch kostí predkolenia vpravo - 180 bodov a zlomenia oboch kostí predkolenia vľavo - 135 bodov, obidve položky zdvojnásobil pre súbeh dôvodov na celkový počet 630 bodov. Po vypracovaní znaleckého posudku MUDr. Alana Suchánka zo dňa 26.6.2012, ktorý bol doručený právnej zástupkyňi žalobkyne dňa 22.8.2012, žalobkyňa si uplatnila aj doplatok základného bolestného a mimoriadne zvýšenie náhrady za bolesť vychádzajúce z tohto zvýšeného bodového hodnotenia bolestného, a to

podaním doručeným súdu dňa 25.8.2015. Uvedeným návrhom na pripustenie zmeny petitu (rozšírením návrhu) žalobkyňa zotrvala na nároku v časti sťaženia spoločenského uplatnenia, avšak rozšírila petit návrhu v časti náhrady za bolesť na celkovú sumu 27.088,73 € s tým, že vychádzala zo znaleckého posudku MUDr. Alana Suchánka, ktorý ohodnotil bolestné na 948,75 bodov, t.j. 948,75 bodu x 60 Sk x 15-násobné zvýšenie mínus vyplatená suma 37.800 Sk = 816.075 Sk, čo po prepočte konverzným kurzom predstavuje 27.088,73 €. Súd pripustil zmenu návrhu uznesením č.k. 2C/50/2008 - 437 zo dňa 2.9.2015, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 25.9.2015. MUDr. Suchánek ohodnotil bolestné takto: zlomenina oboch kostí pravého predkolenia - 360 bodov (2 x 180 b), zlomenina ľavej tibie - 135 bodov (3/4 zo 180 b), pomliaždenina sánky ťažkého stupňa - 3,75 bodu (3/4 z 5 bodov), odstránenie osteosyntetického materiálu z pravého predkolenia a drenáž 6.7.2005 - 11,25 bodu (3/4 z 15 bodov), resekcia pakľbu pravej píšťaly a spongioplastika a aplikácia vonkajšieho ?xátora 26.10.2005 - 202,50 bodu (3/4 zo 180 bodov = 135 bodov zvýšené o 1), odber kosti z pravej strany panvy 26.10.2005 - 11,25 bodu (3/4 z 15 bodov), odstránenie vonkajšieho ?xátora 15.2.2006 - 11,25 bodu (3/4 z 15 bodov), odstránenie pakľbu pravej píšťaly a OS dľaha 24.8.2008 - 202,50 bodu (3/4 zo 180 bodov = 135 bodov zvýšené o 1), odstránenie OS materiálu - dľahy 9.4.2009 - 11,25 bodu (3/4 z 15 bodov). Bodové hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia bolo znalcom MUDr. Delejom i znalcom MUDr. Suchánkom ohodnotené 345 bodmi, a to: obmedzenie pohyblivosti ľavého kolena stredne ťažké - 150 bodov, obmedzenie pohyblivosti pravého kolena stredne ťažké - 75 bodov (1/2 zo 150 bodov), obmedzenie pohyblivosti členka vľavo stredne ťažké - 60 bodov (1/2 zo 120 bodov), obmedzenie pohyblivosti členka vpravo stredne ťažké - 60 bodov (1/2 zo 120 bodov).

Žalovaný i vedľajší účastník na strane žalovaného v konaní vzniesli námietku premlčania žalovaného nároku, dôvodiac, že zdravotný stav žalobkyne bol ustálený už ku dňu vypracovania znaleckého posudku MUDr. Delejom, nakoľko ohodnotenie podľa § 9 ods. 1 vyhlášky č. 32/1965 Zb. možno vykonať až po ustálení zdravotného stavu, teda inak by znalec k podaniu posudku nemohol pristúpiť. Ďalšie operácie žalobkyne v roku 2008 a 2009 mali byť podľa vedľajšieho účastníka na strane žalovaného hodnotené ako zhoršenie už ustáleného zdravotného stavu, teda samostatné nároky, pri ktorých plynie nová premlčacia doba. Taktiež argumentoval, že v posudku MUDr. Suchánka nedošlo k inému obodovaniu sťaženia spoločenského uplatnenia, a preto ustálenie zdravotného stavu žalobkyne z hľadiska sťaženia spoločenského uplatnenia nastalo už 31.5.2007, kedy bolo ohodnotené MUDr. Delejom.

Podľa § 106 ods. 1, 2 OZ, právo na náhradu škody sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá. Najneskoršie sa právo na náhradu škody premlčí za tri roky, a ak ide o škodu spôsobenú úmyselne, za desať rokov odo dňa, keď došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví. Jednotlivé nároky na náhradu škody na zdraví sú samostatnými nárokmi (strata na zárobku po dobu pracovnej neschopnosti, strata na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti, nárok na bolestné, nárok za sťaženie spoločenského uplatnenia a nárok na náhradu účelne vynaložených nákladov na liečenie poškodeného), pri ktorých plynie vlastná premlčacia doba. Začiatok ich plynutia je stanovený okamihom, kedy sa poškodený dozvie o škode a zodpovednej osobe. Ide o tzv. subjektívnu premlčaciu lehotu, objektívna premlčacia lehota sa v prípade nároku na náhradu škody na zdraví neuplatňuje (§ 106 ods. 2 OZ in fine). V prípade nároku na odškodnenie bolesti a za sťaženie spoločenského uplatnenia (§ 444 OZ) poškodeného sa poškodený dozvie o škode v čase, kedy možno objektívne vykonať bodové ohodnotenie bolesti a sťaženia jeho spoločenského uplatnenia; od tohto okamihu plynie subjektívna premlčacia doba. Výška bodového ohodnotenia bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia vyplýva z lekárskeho posudku.

K sťaženiu spoločenského uplatnenia dochádza, ak následkom úrazu alebo iného poškodenia na zdraví, prípadne zhoršením ich následkov, nastanú v zdravotnom stave poškodeného také zmeny, ktoré majú preukázateľne nepriaznivé a trvalé dôsledky pre jeho životné úkony. Podľa ust. § 9 ods.1 vyhl. č. 32/1965 Zb. sa posúdenie bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia vykoná hneď, ako je možné považovať zdravotný stav poškodeného za ustálený. Následky sťaženia spoločenského uplatnenia sa môžu prejavovať nielen naraz, ale môžu sa prejavovať aj postupne, pričom nie všetky môžu byť vopred predvídateľné. Či a aké zmeny v zdravotnom stave nastali, je možné zistiť, ak je možné považovať zdravotný stav poškodeného za ustálený, sťaženie spoločenského uplatnenia vzniká až v tejto dobe, lebo až vtedy má poškodený k dispozícii skutkové okolnosti z ktorých možno škodu zistiť a možno objektívne vykonať ohodnotenie bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia.

S uvedenými závermi korešponduje i konštantná súdna judikatúra. Najvyšší súd SR vo svojom rozsudku sp. zn. M Cdo 37/2000 pod R 68/2003 uzavrel, že za deň zistenia bolesti nemožno bez ďalšieho považovať deň ukončenia práceneschopnosti poškodeného, ani deň vyhotovenia posudku o bolestnom, ale okamih (deň) ustálenia zdravotného stavu poškodeného. Obdobne argumentoval i Najvyšší súd ČR v rozsudku sp. zn. 25Cdo 1256/2006, kde uzavrel, že o škode spočívajúcej v sťažení spoločenského uplatnenia sa poškodený dozvie v čase, keď možno objektívne urobiť bodové ohodnotenie sťaženia jeho spoločenského uplatnenia, keďže až vtedy má k dispozícii skutkové okolnosti, z ktorých možno škodu, resp. jej rozsah zistiť. Posúdenie otázky, kedy sa zdravotný stav poškodeného ustálil, závisí od vyjadrenia lekára.

Z vyššie citovanej konštantnej judikatúry vyplýva, že za deň, kedy sa poškodený dozvie o škode z titulu bolesti alebo sťaženia spoločenského uplatnenia, a teda za deň počiatku plynutia dvojročnej subjektívnej premĺčacej doby v zmysle § 106 Občianskeho zákonníka, je nevyhnutné považovať deň ustálenia zdravotného stavu poškodeného, kedy sú preukázateľné nepriaznivé trvalé následky pre životné úkony poškodeného a kedy už možno objektívne urobiť bodové ohodnotenie, ktoré závisí od vyjadrenia lekára. Poškodený sa teda o škode spočívajúcej v sťažení spoločenského uplatnenia dozvie až v čase, kedy sa po skončení liečby jeho zdravotný stav natoľko ustáli, že bude zistiteľné, či a v akom rozsahu k sťaženiu jeho uplatnenia v živote a v spoločnosti došlo a kedy je možné objektívne vykonať jeho ohodnotenie.

Otázka ustálenia zdravotného stavu poškodeného je na posúdení znalcov z odboru zdravotníctva, pretože je vyslovene odbornou otázkou. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázať, že k ustáleniu zdravotného stavu žalobkyne došlo vo vzťahu k pomliaždenine sánky dva týždne po úraze, vo vzťahu k zlomenine ľavého predkolenia v máji 2005 a vo vzťahu k zlomenine pravého predkolenia došlo podľa znaleckého dokazovania k ustáleniu zdravotného stavu až v septembri 2011, t.j. po podaní žaloby. Z toho vyplýva, že pokiaľ ide o zranenie pravej dolnej končatiny, žaloba bola síce pôvodne podaná predčasne, čo bol dôvod k jej zamietnutiu, počas konania však došlo k zhojeniu tohto nedostatku, nakoľko súd ukončil dokazovanie a rozhodol až po tom, čo sa zdravotný stav žalobkyne ustálil aj vo vzťahu k uvedenému zraneniu. MUDr. Suchánek v znaleckom posudku č. 8/2012 zo dňa 26.6.2012 konštatoval, že zdravotný stav žalobkyne u pravého predkolenia bol relatívne ustálený v 9/2011, následne však bol k tejto otázke dopočutý na pojednávaní dňa 13.10.2015, kde sa jednoznačne vyjadril po oboznámení sa s ďalším priebehom liečby zo strany žalobkyne (v zdravotnom stave už nenastali komplikácie a žalobkyňa chodila len na kontroly), že k ustáleniu zdravotného stavu pri pravom predkolení došlo v septembri 2011. Pokiaľ ide o tvrdenie vedľajšieho účastníka na strane žalovaného, ku ktorému sa pripojil i žalovaný, že k ustáleniu zdravotného stavu žalobkyne vo vzťahu k tomuto zraneniu muselo dôjsť už skôr, nakoľko inak by MUDr. Delej nepodal posudok (teda v čase jeho podania musel považovať stav žalobkyne za ustálený) a navyše ani nedošlo k zmene bodového hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia, k uvedenému súd uvádza nasledovné: Z lekárskeho posudku MUDr. Deleja o bolestnom a sťažení spoločenského uplatnenia zo dňa 9.2.2006, ktorý žalobkyňa priložila k žalobe, je evidentná poznámka, že k ukončeniu liečenia žalobkyne v čase spísania posudku ešte neprišlo, keď lekár v príslušnej kolónke „Ukončenie liečenia“ uvádza poznámku: „pokračuje“ (pri bolestnom) a „v liečení“ (pri sťažení spoločenského uplatnenia). Rovnako uviedol poznámku o neukončenom liečení aj v posudku o bolestnom zo dňa 14.9.2006. Teda napriek tomu, že proces liečby u žalobkyne ešte v tom čase nebol skončený, MUDr. Delej i tak pristúpil k ohodnoteniu bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia (ktoré ohodnotil pôvodne 540 bodmi v posudku zo dňa 9.2.2006 a následne toto prehodnotil na 345 bodov v posudku zo dňa 31.5.2007, ktorý bol predložený vedľajším účastníkom na strane žalovanej). Z tohto dôvodu tvrdenie o skoršom ukončení liečenia žalobkyne v čase podania posudkov MUDr. Delejom nie je na mieste, keď tento lekár sa zjavne neriadil ust. § 9 ods. 1 vyhlášky č. 32/1965 Zb., podľa ktorého sa posúdenie vykoná, len čo stav poškodeného možno považovať za ustálený. Ťažko možno považovať zdravotný stav za ustálený v čase pokračujúceho liečenia. Pokiaľ ide o časový odstup medzi operáciou zo dňa 15.2.2006 a operáciou zo dňa 28.4.2008, neznamená to súčasne, že medzitým došlo k ustáleniu zdravotného stavu, operácia v roku 2008 bola len vyvrcholením pretrvávajúcich ťažkostí s hojením zranenia. Dňa 14.2.2006 bola žalobkyňa prijatá na odstránenie vonkajšieho fixátora, po operácii mala žalobkyňa plastickú dlahu na predkolení a nohe, chodiť smela len s barlami, nesmela zaťažovať pravú dolnú končatinu. Zranenie teda rozhodne nebolo možné považovať za zhojené. Dňa 25.4.2008 bola žalobkyňa prijatá na traumatologicko-ortopedickom oddelení v NsP Skalica pre zlé hojenie kosti - pravej píšťaly pri pseudoartróze a osteomyelitíde, kosť sa lukovite ohýbala, bola zistená osteoporóza - pre komplikácie hojenia kosti a pre dlhodobé nezaťažovanie pravej dolnej končatiny. Dňa 28.4.2008 bola urobená operácia - korekčná osteotómia, kosť bola v mieste poškodenia spojená kovovou dlahou. Teda

ani pred touto operáciou ešte nemohlo dôjsť k úplnému vyliečeniu a stabilizácii stavu žalobkyne. Bolo preukázané, že aj následne u žalobkyne došlo k značným komplikáciám pri liečení zlomeniny pravého predkolenia (znovu pseudoartróza, zlé hojenie, infekcia v rane, nehojaci defekt kože). Píšťala na pravom predkolení sa zhojila po opakovaných komplikáciách až v septembri 2011. Súd bral zreteľ i na to, že podľa vyjadrenia znalca MUDr. Suchánka pri tomto druhu poškodenia môže dôjsť k tak závažnému zhoršeniu zdravotného stavu, ktoré by mohlo viesť až k amputácii končatiny. To by malo značný vplyv na posúdenie sťaženia spoločenského uplatnenia. Bolesťné priamo súvisí s bolesťami pri zranení a pri procese liečby s jednotlivými liečebnými úkonmi, kým sťaženie spoločenského uplatnenia možno ustáliť až po uplynutí nejakého času, potrebného pre ozrejmienie trvalých následkov. Súd preto vychádza zo záveru, že pokiaľ ide o sťaženie spoločenského uplatnenia, toto bolo možné jednoznačne posúdiť až po skončení liečenia a stabilizácii stavu, lebo až vtedy sú zrejmé všetky trvalé následky pre spoločenské uplatnenie poškodeného. Okolnosti rozhodujúce pre určenie sťaženia spoločenského uplatnenia sa stanú známe až po ukončení liečebného procesu, resp. po jeho ustálení. Poškodený sa až v tomto momente dozvie o tejto škode a jej výške. Sťaženie spoločenského uplatnenia vzniká v dobe, v ktorej je možné zdravotný stav poškodeného po úraze alebo inom poškodení na zdraví, príp. po ich zhoršení považovať za ustálený a v ktorej je teda možné posúdiť, aký má zmenený (zhoršený) zdravotný stav poškodeného preukázateľne nepriaznivé dôsledky na životné úkony poškodeného, pre uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb alebo pre plnenie jeho spoločenských úloh a pristúpiť k jeho bodovému ohodnoteniu. Podľa znalca k ustáleniu zdravotného stavu žalobkyne pri pravom predkolení nikdy medzi jednotlivými operáciami nedošlo a zdravotný stav žalobkyne bol ustálený až v septembri 2011. Súd z tohto záveru znalca vychádza a vzhľadom aj na ostatné skutočnosti vyplývajúce z vykonaného dokazovania ho považuje za preukázaný. Bodové hodnotenie sa oproti prvému posudku síce nezmenilo, ale dôležité je to, že sa ešte stále zmeniť mohlo, vzhľadom k neukončenému liečeniu. A pokiaľ vedľajší účastník na strane žalovaného poukázal na to, že znalec MUDr. Delej konštatoval, že stav možno hodnotiť ako trvalý, z posudku zo dňa 31.5.2007 je zrejmé, že táto poznámka sa týka vyjadrenia lekára k odstrániteľnosti následkov poškodenia po prevedení jednoduchého a bežného lekárskeho zákroku, čo súvisí s § 10 ods. 1 vyhlášky č. 32/1965 Zb., nemožno však túto poznámku chápať ako konštatovanie ukončenia procesu liečby zranenia. Ak žalobkyňa napriek tomu žalobu dňa 21.5.2007 podala, vychádzala pritom z vyjadrenia jej ošetrovujúcich lekárov (ako uviedla na pojednávaní dňa 24.5.2016), že k zhoršeniu jej stavu by už nemalo dôjsť, toto tvrdenie sa však čoskoro ukázalo byť nesprávnym. Žalobkyňa bez odborných znalostí nebola sama schopná posúdiť, či jej zdravotný stav je ustálený. V tomto štádiu teda žalobkyňa nemala dôvod neuplatniť si svoj nárok, najmä ak mala k dispozícii aj lekárske posudky MUDr. Deleja, ktorý ich však nesprávne a predčasne žalobkyňi vyhotovil, hoci si sám bol vedomý, že ešte nie je vyliečená. Posudok, ktorým posudzujúci lekár hodnotí bolesť, by mal byť vystavený po ukončení liečenia poškodeného, pretože až vtedy je možné stanoviť, aké následky zanechal úraz na zdraví poškodeného. Ak lekár vystaví posudok v čase, keď liečenie nebolo ukončené, potom takýto posudok neplní svoj účel. V čase liečby nemožno jednoznačne predvídať komplikácie, ktoré sa do skončenia tejto liečby môžu vyskytnúť. V prípade napr. choroby z povolania môže lekár už pri jej zistení posúdiť aj nepriaznivé následky tejto choroby pre určité životné úkony poškodeného. Pri úraze je však nevyhnutné, aby od skončenia liečenia uplynulo určité časové obdobie, počas ktorého sa zdravotný stav poškodeného ustáli a počas ktorého sa zároveň prejavia aj následky poškodenia na zdraví. Je na posudzujúcom lekárovi, aby stanovil, kedy je vhodný čas pre hodnotenie následkov, ktoré zanechal úraz na zdraví poškodeného. Ak dôjde zo strany lekára k predčasnému posúdeniu (ako v prejednávacom prípade MUDr. Delejom), nemôže to ísť na ujmu žalobkyne v tom zmysle, že sa bude poukazovať na skoršie ustálenie zdravotného stavu (a premlčanie nároku) len z dôvodu vykonania takéhoto posúdenia. Okrem toho súd poukazuje i na to, že sám vedľajší účastník na pojednávaní dňa 22.3.2011 uviedol, že ak žalobkyňa podstúpila po podaní návrhu ďalšie operácie, žalovať náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia je predčasné. Súd preto nevyhovel návrhu žalovaného a vedľajšieho účastníka na doplnenie dokazovania vyžiadaním znaleckého posudku od znaleckej organizácie, nakoľko toto považoval za nehospodárne a neúčelné, keď podľa názoru súdu otázka ustálenia zdravotného stavu žalobkyne vo vzťahu k zlomenine pravého predkolenia bola dostatočne zodpovedaná i vysvetlená a korešponduje zo zisteným skutkovým stavom.

O žalovanom ako o zodpovednom subjekte a držiteľovi vozidla, ktorým bola spôsobená škoda, sa žalobkyňa dozvedela najneskôr doručením trestného rozkazu zo dňa 31.5.2005, nakoľko žalobkyňa vystupovala v trestnom konaní ako poškodená a rovnako tak aj Krajské riaditeľstvo PZ v Trnave, keď z trestného rozkazu vyplýva, že riaditeľstvo utrpelo vecnú škodu na vozidle, z čoho bolo možné logicky usudzovať, že riaditeľstvo bolo jeho prevádzateľom, teda malo faktickú i právnu možnosť s

vozidlom nakladať. Návrh žalobkyňa podala dňa 21.5.2007 len proti vodičovi motorového vozidla, Krajské riaditeľstvo PZ žiadala pribrať do konania až podaním doručeným súdu dňa 30.10.2009. Hmotnoprávne účinky začatia konania voči ďalšiemu žalovanému (v tomto prípade KR PZ Trnava) nastanú až dňom, kedy súdu došiel návrh na vstup tohto ďalšieho účastníka do konania. Vzhľadom na vyššie uvedené možno uvažovať o mimoriadnom zvýšení bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia len pri poškodení zdravia na pravej dolnej končatine, keď k ustáleniu zdravotného stavu navrhovateľky vo vzťahu k ostatným zraneniam (zlomenia ľavého predkolenia - máj 2005, pomliaždenina sánky - 14 dní po úraze) došlo viac ako dva roky predtým, ako sa účastníkom konania stalo Krajské riaditeľstvo PZ v Trnave ako prevádzateľ vozidla. t.j. vo vzťahu k týmto zraneniam bol návrh podaný po uplynutí dvojročnej subjektívnej premlčacej doby.

Právna úprava poskytovania náhrady za bolesť a náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia bola do 31. júla 2004 obsiahnutá vo vyhláške ministerstiev zdravotníctva a spravodlivosti, Štátneho úradu sociálneho zabezpečenia a Ústrednej rady odborov č. 32/1965 Zb. o odškodňovaní bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia v znení neskorších predpisov <<http://www.epi.sk/form/goto.ashx?t=26&p=1009872&f=2>>(ďalej len „č. 32/1965 Zb. <<http://www.epi.sk/form/goto.ashx?t=26&p=1009872&f=2>>“). Táto vyhláška bola zrušená s účinnosťou od 1. augusta 2004 zákonom č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 237/1994 Z. z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia, o zriadení Všeobecnej zdravotnej poisťovne a o zriaďovaní odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní v znení neskorších predpisov <<http://www.epi.sk/form/goto.ashx?t=26&p=1021720&f=2>>(ďalej len „zákon č. 437/2004 Z.z. <<http://www.epi.sk/form/goto.ashx?t=26&p=1021720&f=2>>.“). Vyhláška č. 32/1965 Zb. neurčovala hranice odškodnenia, výšku náhrad pri nárokoch na mimoriadne zvýšenie odškodnenia bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia neobmedzovala a robila ju závislou len na úvahe súdu. Ako vyplýva z dôvodovej správy k zákonu č. 437/2004 Z.z., prijatie novej úpravy má zamedziť neprimeranému zneužívaniu tejto neobmedzenosti. Nová právna úprava zákona č. 437/2004 Z.z. <<http://www.epi.sk/form/goto.ashx?t=26&p=1021720&f=2>>. zmenila zásadným spôsobom otázky výšky náhrady za bolesť a náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, spôsob určovania výšky náhrady a tiež posudzovanie dôvodov pre zvýšenie náhrady. Výška náhrady za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia je v zákone č. 437/2004 Z.z. upravená v § 5, podľa ktorého výška náhrady sa určuje sumou 2% z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky zistennej Štatistickým úradom Slovenskej republiky za kalendárny rok predchádzajúci roku, v ktorom vznikol nárok na náhradu za jeden bod a výsledná suma sa zaokrúhli na najbližšie celé euro smerom nahor. Vzhľadom na zmenu právnej úpravy súd považoval za potrebné v prvom rade sa vysporiadať s otázkou, ktorý právny predpis je potrebné aplikovať pri posudzovaní nároku uplatneného žalobkyňou.

Správne kolégium Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na svojom zasadnutí dňa 13.11.2009 prijalo uznesenie o publikovaní rozhodnutia 4Sžso 23/2008 zo dňa 28.04.2009 v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, ktorého právna veta znie: „Pojmy bolesť, sťaženie spoločenského uplatnenia a pojmy výška náhrady za bolesť a výška náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia nie sú totožné, preto podľa § 11 ods. 1 <[aspi://module='ASPI'&link='437/2004 Z.z.%252311'&ucin-k-dni='30.12.9999'](http://www.aspi.sk/module='ASPI'&link='437/2004 Z.z.%252311'&ucin-k-dni='30.12.9999')> zákona č. 437/2004 Z. z. <[aspi://module='ASPI'&link='437/2004 Z.z.'&ucin-k-dni='30.12.9999'](http://www.aspi.sk/module='ASPI'&link='437/2004 Z.z.'&ucin-k-dni='30.12.9999')> treba podľa doterajších predpisov posudzovať bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia a ich hodnotenie, ale výška náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sa riadi zákonom č. 437/2004 Z.z. <[aspi://module='ASPI'&link='437/2004 Z.z.'&ucin-k-dni='30.12.9999'](http://www.aspi.sk/module='ASPI'&link='437/2004 Z.z.'&ucin-k-dni='30.12.9999')>“ Rozhodnutie bolo publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 47/2010. Uvedený názor prijal i Krajský súd v Trnave v rozhodnutí č.k. 26Co/309/2014-248 zo dňa 30.6.2015 alebo Najvyšší súd SR v rozhodnutí zo dňa 27.1.2010, sp. zn. 9Sžso/18/2009 a v rozhodnutí zo dňa 15.7.2015, sp. zn. 10Sžso/65/2014.

Podľa § 11 ods. 1 zák.č. 437/2004 Z.z. na bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia v dôsledku pracovného úrazu a iného poškodenia na zdraví, ktoré bolo spôsobené pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona, a ak ide o chorobu z povolania z takej choroby, ktorá bola zistená pred týmto dňom, sa vzťahujú doterajšie predpisy. Zákon č. 437/2004 Z.z. upravuje podmienky priznania a poskytovania náhrady za bolesť a náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, vydávanie lekárskeho posudku o bolestnom a sťažení spoločenského uplatnenia, ako aj zásady na hodnotenie bolesti a zásady na

hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia (§ 1 cit. zákona). V osobitných ustanoveniach potom zákon vymedzuje základné pojmy (bolesť, sťaženie spoločenského uplatnenia) a pojmy na účely tohto zákona (poškodenie na zdraví, poškodený, poskytovateľ náhrady - § 2), upravuje náhradu za bolesť (§ 3), náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia (§ 4), výšku náhrady za bolesť a výšku náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia (§ 5), lekársky posudok (§ 7), zásady na hodnotenie bolesti (§ 9), zásady na hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia (§ 10). Z uvedeného je teda zrejmé, že z hľadiska systematického usporiadania je potrebné rozlišovať pojmy bolesť, sťaženie spoločenského uplatnenia a pojmy výška náhrady za bolesť a výška náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia. S prihliadnutím na to, ak by sa podľa § 11 ods. 1 cit. zákona mala podľa doterajších predpisov posudzovať náhrada za bolesť a náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia, muselo by to byť v tomto ustanovení výslovne uvedené. Znenie § 11 ods. 1 zák.č. 437/2004 Z.z. predpokladá, že podľa doterajších predpisov sa bude posudzovať hodnotenie bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia podľa počtu bodov stanovených v doterajších predpisoch, nie však výška náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia.

Tunajší súd v prejednávanej veci cíti viazanosť publikovaným rozhodnutím ako rozhodnutím, ktoré zjednocuje súdnu prax, a bude ho v predmetnej veci aplikovať. Náhradu za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia treba žalobkyni poskytnúť podľa predpisu účinného v čase, keď jej vznikol nárok na túto náhradu, t.j. v čase ustálenia jej zdravotného stavu. Nakoľko poškodenie zdravia žalobkyňa utrpela dňa 23.4.2004, avšak k ustáleniu jej zdravotného stavu vo vzťahu k zraneniam, ktoré boli v pôvodnom návrhu uplatnené (zlomenina oboch kostí ľavého a pravého predkolenia) došlo jednoznačne až za účinnosti nového zákona č. 437/2007 Z.z., výška náhrady sa posudzuje podľa novej právnej úpravy a podľa vyhlášky č. 32/1965 Zb. sa má vykonať len posúdenie (ohodnotenie) bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia, čo v tomto konaní splnené bolo. Neexistuje rozumný dôvod, prečo by sa výška náhrady za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia mala posudzovať podľa vyhlášky č. 32/1965 Zb., t.j. v čase, keď tieto nároky ešte nevznikli. Pri určení výšky náhrady súd teda bude vychádzať zo znenia predpisu platného v čase vzniku odškodňovanej bolesti alebo sťaženia spoločenského uplatnenia.

Náhrada za bolesť a náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia sú dve relatívne samostatné zložky náhrady škody na zdraví. Oba druhy odškodnenia sú náhradou tzv. nemateriálnej ujmy a majú slúžiť na to, aby si postihnutý mohol obstarat' náhradné pôžitky na vyrovnanie prežitých a prežívaných utrpení, strastí a obmedzovania v živote. Ide o nároky rýdzo osobnej povahy, ktoré sa odškodňujú jednorazovo. Predmetom tohto konania je mimoriadne zvýšenie náhrady za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia. Súd poukazuje, že je potrebné rozlišovať medzi nárokmi priznanými podľa § 5 ods. 1, 2 v spojení s ods. 4 zák. č. 437/2004 Z.z. (predtým § 7 ods. 1, 2 vyhlášky č. 32/1965 Zb.) a nárokom podľa § 5 ods. 5 citovaného zákona (predtým § 7 ods. 3 vyhlášky). Pokiaľ sa v zmysle ustálenej judikatúry má výška náhrady posudzovať podľa predpisu platného v čase, keď vznikol nárok na náhradu, potom sa podľa názoru súdu týmto predpisom riadi aj posúdenie dôvodov a podmienok pre mimoriadne zvýšenie náhrady. Otázka zvýšenia náhrady v prípadoch hodných osobitného zreteľa je upravená v ust. § 5 ods. 5 zák. č. 437/2004 Z.z., ktoré ustanovenie je označené a celé pojednáva o výške náhrady za bolesť a výške náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia. Podobne boli pravidlá pre mimoriadne zvýšenie náhrad upravené v predchádzajúcej vyhláške č. 32/1965 Zb. v tom istom ustanovení, ktoré pojednávalo o výške odškodnenia (§ 7). Nová právna úprava zákonom č. 437/2004 Z.z. priniesla dôležitú zmenu, nakoľko podľa tohto zákona môže byť zvýšená len náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia, predpis neumožňuje zvýšiť náhradu za bolesť. Zároveň je toto zvýšenie obmedzené hornou hranicou - najviac o 50 %. Vzhľadom k uvedenému, do úvahy prichádza len zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia (nie mimoriadne zvýšenie bolestného) a aj to len pri následkoch spojených s poškodením zdravia na pravej dolnej končatine, keď u ostatných zranení je nárok premlčaný.

Žalobkyňa si v konaní síce uplatnila aj nárok na doplatenie základného bolestného pri zranení pravého predkolenia, a to podľa zvýšeného počtu bodového hodnotenia ustáleného znalcom MUDr. Suchánkom (znalec zmenil bodové hodnotenie bolesti tak, že zahrnul aj úrazy, ktoré predtým neboli znalcom MUDr. Delejom zohľadnené, operácie vykonané do podania žaloby posúdil samostatne so zvýšeným počtom bodov a zahrnul do hodnotenia aj operácie vykonané po podaní žaloby na súd). Avšak rozšírenie žaloby (zmenu návrhu) žalobkyňa súdu doručila až dňa 25.8.2015, t.j. po uplynutí subjektívnej dvojročnej premlčacej doby počítanej od ustálenia zdravotného stavu pri pravom predkolení v septembri 2011. Aj keď začiatok plynutia behu premlčacej doby nie je viazaný na okamžik, kedy sa poškodený zo

znaleckého posudku či lekárskej správy dozvie konkrétny výsledok bodového hodnotenia jeho ujmy, i z tohto pohľadu by bolo potrebné považovať rozšírený nárok za premlčaný, keď o rozšírenom bodovom hodnotení sa žalobkyňa najneskôr dozvedela z posudku MUDr. Suchánka, ktorý prevzala jej právna zástupkyňa v auguste 2012, napriek tomu si uplatnila a vyčíslila náhradu za bolesť aj za ďalšie zranenia a operácie až v auguste 2015. Pôvodne uplatnený nárok vychádzal pri nároku na bolestné len z hodnotenia dvoch zranení - zlomeniny oboch kostí predkolenia vpravo a zlomeniny oboch kostí predkolenia vľavo, podľa položky 198d. Zákonné ustanovenie § 95 ods. 1 O.s.p. vyjadruje dispozičné oprávnenie žalobcu, ktoré mu umožňuje meniť návrh na začatie konania. Zmena návrhu je predovšetkým rozšírenie návrhu čo do jeho rozsahu, t.j. žalobca žiada viac, než požadoval v žalobe. Z ustanovenia § 112 Občianskeho zákonníka vyplýva, že ak sa v stanovenej premlčacej dobe uplatní právo na súde a v začatom konaní sa riadne pokračuje, premlčacia doba od tohto uplatnenia po dobu konania neplynie. Premlčacia doba však neplynie len v takom rozsahu, v akom bol nárok uplatnený. Ak dôjde k uplatneniu len časti nároku, zastaví sa plynutie premlčacej doby len ohľadne tejto časti. Ak je potom podaná nová žaloba, alebo je žaloba rozšírená, nemá takéto rozšírenie spätné účinky. V rozsahu, v akom je žaloba rozšírená až po skončení plynutia subjektívnej premlčacej doby, už nie je možné nárok /ak je vznesená námietka premlčania/ v rozsahu tohto rozšírenia priznať. Súd na základe uvedeného považuje nárok na náhradu za bolesť podľa zvýšeného bodového hodnotenia za premlčaný.

Výška konkrétneho odškodnenia za sťaženie spoločenského uplatnenia závisí jednak od ohodnotenia v lekárskom posudku a jednak od toho, či a v akom rozsahu a s akými prejavmi došlo k zmene stavu pred vznikom škody a po ňom. Pre správne určenie výšky odškodnenia za sťaženie spoločenského uplatnenia je nevyhnutné najskôr zistiť, aké mal poškodený predpoklady pre svoje uplatnenie v živote a v spoločnosti pred vznikom škody, a aké predpoklady má po vzniku škodlivej udalosti. Z porovnania týchto predpokladov možno potom vyvodiť záver, či a do akej miery boli touto udalosťou zúžené alebo stratené možnosti uplatnenia sa v živote a spoločnosti. Odškodnenie za sťaženie spoločenského uplatnenia má vo svojej podstate predstavovať náhradu za preukázateľne nepriaznivé dôsledky pre život a životné úkony poškodeného, pre uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb alebo pre plnenie jeho spoločenských úloh. Sťažením spoločenského uplatnenia je preto potrebné rozumieť jednak vylúčenie či obmedzenie účasti poškodeného na plnom osobnom a rodinnom, spoločenskom, politickom, kultúrnom a športovom živote, jednak sťaženie či dokonca priamo znemožnenie výkonu či voľby povolania, voľbu životného partnera, prípadne možnosti ďalšieho sebavzdelávania. Zvýšenie náhrady je prípustné podľa ustanovenia § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z. iba v celkom výnimočných prípadoch hodných mimoriadneho zreteľa, kedy možnosti poškodeného sú veľmi výrazne obmedzené alebo úplne stratené v porovnaní s vysokou a mimoriadnou úrovňou jeho kultúrnych, športových či iných aktivít v dobe pred vznikom škody. Podľa § 5 ods. 5 zák. č. 437/2004 Z.z. súd môže náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia zvýšiť najviac o 50% v prípadoch hodných osobitného zreteľa, akým je uznanie invalidity. Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 29.11.2011, sp. zn. 5 Cdo 212/2010, uznanie invalidity je jedným, nie však jediným dôvodom hodným osobitného zreteľa pre zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v zmysle § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia.

Súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že u žalobkyne je daný dôvod na mimoriadne zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, vzhľadom k tomu, že žalobkyňa je trvale obmedzená v účasti na osobnom, rodinnom a spoločenskom živote. Trvalé následky úrazu žalobkyne spôsobujú bolesti, ktoré musí tíšiť liekmi proti bolesti, pri chôdzi musí používať ortopedickú pomôcku (barle), nemôže si čupnúť, kľaknúť, nevydrží dlho stáť, má obmedzenú hybnosť kolena, problémy s chôdzou a stúpnutím si z nižšieho sedenia. Tieto fyzické obmedzenia spôsobujú, že žalobkyňa sa nemôže plnohodnotne venovať domácnosti, rodine a vnúčatám, vykonávať práce v záhrade, pokračovať v starostlivosti o pole a vinohrad, nemôže byť ani spoločensky a kultúrne aktívna v rozsahu, ako pred nehodou, taktiež je obmedzená vo výbere šatstva a obuvi, ukončila chov ošípaných a hydiny, nemôže sa ďalej podieľať na údržbe a výzdobe kostola. Pred nehodou pracovala na základe dohody o vykonaní práce v novinovom stánku, v súčasnosti jej to následky zranenia neumožňujú. Spôsobené zranenie má preukázateľne nepriaznivé dôsledky na uspokojenie životných a spoločenských potrieb žalobkyne. U žalobkyne došlo k zmene kvality jej života, pričom niet vyhliadky na zlepšenie, naopak, jej stav sa podľa vyjadrenia lekára môže len zhoršovať. Obtiaže žalobkyne sú prítomné v jej každodennom živote a nie sú len občasné alebo prechodného rázu. Na druhej strane však treba vziať zreteľ na to, že u žalobkyne nejde o osobu, ktorá by pred úrazom vyvíjala nejakú mimoriadne výnimočnú činnosť či už v pracovnom, spoločenskom, kultúrnom alebo športovom živote. Žalobkyňa bola predsedníčkou

organizácie Únie žien v obci L. a tajomníčkou kostolného výboru, účinkovala v spevokole, chodili na vystúpenia, poriadali plesy, krojové prehliadky, žalobkyňa sa starala o údržbu a výzdobu kostola. Vzhľadom na jej zdravotný stav pred nehodou však nemožno predpokladať, že vykonávanie týchto činností a funkcií by predstavovalo aktivity, ktoré by si vyžadovali mimoriadnu fyzickú zdatnosť alebo ktoré by boli výrazne fyzicky náročné a v ktorých by následkom úrazu vôbec nemohla pokračovať. Súd pri posudzovaní možnosti pre zvýšenie odškodnenia za sťaženie spoločenského uplatnenia musí brať do úvahy aj predpoklady, ktoré mal poškodený pre svoje uplatnenie v živote a v spoločnosti pred vznikom škody. V tejto súvislosti súd zobral do úvahy i to, že žalobkyňa úraz utrpela vo veku 56 rokov, teda v poslednej fáze jej produktívneho veku a že už desať rokov pred nehodou bola uznaná za plne invalidnú počnúc dňom 1.1.1994 z dôvodu, že dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav jej neumožňoval vykonávať akékoľvek sústavné zamestnanie. Z dôchodkového spisu žalobkyne mal súd preukázané, že žalobkyňa mala zdravotné problémy s ľavou dolnou končatinou (recidivujúci erysipel od roku 1992, prekonala hlbokú flebotrombózu), od roku 1996 sa lieči u kardiológa pre ischemickú chorobu srdca, trpela pocitmi únavy, zadýchavala sa i pri menšej námahe, ťažkosti sa výraznejšie prejavovali pri zmene počasia, sťažovala si na bolesti celej chrbtice, mávala opuchy dolných končatín, bolesť bedrových kĺbov, problémy so zrakom, posudkovými lekármi bola hodnotená ako obézna, sťažovala si aj na bolesti v lakťových a kolenných kĺboch. Z lekárskeho správ doložených v tomto konaní vyplynulo, že žalobkyňa trpela už pred nehodou na vysoký krvný tlak a ochorenie tzv. ruža. Z uvedeného vyplýva, že zdravotný stav žalobkyne nebol ani pred nehodou stopercentný a neumožňoval jej vykonávanie fyzicky náročnejších činností. Súd dospel k záveru, že obmedzenie a uplatnenie žalobkyne v spoločnosti nie je značného rozsahu oproti stavu pred nehodou. I keď poškodenie zdravia žalobkyne nepochybne zanechalo trvalé následky, zo zisteného skutkového stavu nevyplývala vysoká a mimoriadna úroveň jej aktivít v dobe pred vznikom škody. Žalobkyňa nie je zo života vyradená v mimoriadnom rozsahu a jej možnosti uplatnenia nezanikli, len sa jej sťažili možnosti výkonu celej škály činností, ktoré pred poškodením zdravia vykonávala. Žalobkyňa sa nepodarilo preukázať, že by v danej veci išlo o taký prípad hodný osobitného zreteľa, pri ktorom by bolo odôvodnené maximálne možné zvýšenie odškodnenia za sťaženie spoločenského uplatnenia, resp. vyššieho rozsahu, ako jej súd priznal. Žalobkyňa bola pred úrazom kultúrne a spoločensky činná, súd však má za to, že po úraze nie je z vykonávania týchto činností úplne vylúčená. Z potvrdenia Únie žien Slovenska, Základná organizácia L. zo dňa 6.11.2015 mal súd preukázané, že žalobkyňa s funkciou predsedníčky aj v spevokole skončila už v roku 2003 pre ťažkú chorobu manžela. V organizácii žien nepôsobí tak aktívne, ako pred nehodou, avšak naďalej vypomáha krajičrskými úpravami krojov, nie je vylúčená zo stretnutí s ostatnými členkami, zúčastňuje sa schôdzok. V dôsledku úrazu sa žalobkyňa nestala bezvládnou, neschopnou vykonávať bežné denné činnosti, nestala sa plne odkázanou na pomoc inej osoby vo všetkých potrebách (len dočasne po úraze, čo však nemožno zahŕňať medzi trvalé následky). Poškodenie zdravia žalobkyne následkom úrazu spôsobilo jej obmedzenie iba v bežných ľudských aktivitách - má sťažené každodenné úkony ako obliekanie, obúvanie, osobná hygiena, varenie, upratovanie, starostlivosť o záhradku a vnúcatá. Nenastalo úplné vylúčenie zo spoločenského života, nie je úplne znemožnené, aby naďalej realizovala svoje záľuby ako vyšívanie, návštevy kostola a spoločenskej organizácie. Súd na základe vyššie uvedeného považoval za primerané zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia len vo výške 10 % z maximálnych možných 50 %. Súd má za to, že horná hranica by mala zohľadňovať obzvlášť mimoriadne prípady hodné osobitného zreteľa, kedy možnosti poškodeného sú veľmi výrazne obmedzené alebo úplne stratené v porovnaní s vysokou a mimoriadnou úrovňou jeho kultúrnych, športových či iných aktivít v dobe pred vznikom škody.

Pri výške finančnej náhrady s poukazom na § 5 ods. 2 zákona č. 437/2004 Z.z. je potrebné vychádzať z výšky náhrady za jeden bod z priemerného zárobku za predchádzajúci kalendárny rok, teda za rok 2010 (k ustáleniu zdravotného stavu došlo v roku 2011). Podľa opatrenia Ministerstva zdravotníctva SR z 20. mája 2010 č. 13134/2010-OL o ustanovení výšky náhrady za bolesť a výšky náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia na rok 2010, výška náhrady za jeden bod je 14,89 eura. Pri pravej dolnej končatine bolo bodové hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia stanovené celkovým počtom 135 bodov (75 b + 60 b). Výška náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia tak predstavuje 2.011 € (135 b x 14,89 € zaokrúhlené na celé euro nahor) a mimoriadne zvýšenie v rozsahu 10 % je v sume 201,10 €, t.j. celkom 2.212,10 €. Od tejto sumy bola odpočítaná suma, ktorá už bola žalobkyňi titulom odškodnenia za sťaženie spoločenského uplatnenia vyplatená poisťovňou vo výške 687,11 € (20.700 Sk), teda titulom zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia súd priznal žalobkyňi celkom sumu 1.524,99 € a vo zvyšku súd návrh zamietol ako nedôvodný, pretože nevidel dôvod na mimoriadne zvýšenie náhrady vo väčšom rozsahu. Nakoľko nový zákon č. 437/2004 neumožňuje mimoriadne zvýšenie náhrady za

bolesť a na zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia pri poškodení ľavej dolnej končatiny žalobkyňa nemá nárok, keď v tejto časti bola žaloba podaná po uplynutí premlčacej doby, súd návrh zamietol aj v tejto časti.

V súlade s § 151 ods. 3 O.s.p. súd rozhodol, že o trovách konania bude rozhodnuté do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia, cestou podpísaného súdu, ku Krajskému súdu v Trnave, v troch vyhotoveniach.

Odvolanie sa podáva na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje (§ 204 ods. 1, veta prvá O.s.p.). Odvolanie musí mať náležitosti požadované ustanovením § 42 ods. 3 O.s.p., tzn. musí obsahovať označenie súdu, ktorému je určené, označenie účastníkov konania, prípadne ich zástupcov, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, že doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a) a že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2, písm. a/- f/ O.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 3 O.s.p.).

Skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa, sú pri odvolaní proti rozsudku alebo uzneseniu vo veci samej odvolacím dôvodom len vtedy, ak sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu, ak má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej, ak odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4 a ak ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa (§ 205a ods. 1 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§251 ods. 1 O.s.p.)